

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

SUB SEMNUL CONGRESULUI AL IX-LEA AL PARTIDULUI

Cu litere de aur

Pe măsura trecerii timpului, evenimentele mari, memorabile, ale istoriei își dezvăluie tot mai largă paletă de semnificații în actualitate. Este această proprietate a lor care consacră o permanență și îndelungată perspectivă în focarul căreia se adună gândul, simțirea și lucrarea tuturor generațiilor, astfel încit, ele, aceste evenimente, să se poată constitui ca adevărate borne în timpul și frământarea istorică a patriei.

Evenimentul crucial pe care îl prezintă acum douăzeci și trei de ani, Congresul al IX-lea al partidului, face parte dintr-o perioadă de înnoțire și înnoțitor, el este propensiunea noastră morală, politică și socială de la cote de relief care adunau o vastă și îndelungată experiență istorică, în "cittadini" și dimensiuni care au încorporat însăși matricea viitorului. Tot astfel cum anul revoluționar 1848, apoi anul unirii, acela al cuceririi independenței, al Mării Uriși și apoi acela care în suflul și mîntea noastră reprezintă piatra de hotar a revoluției de eliberare națională și socială, antifascistă și antimperialistă, anul 1988 se leagă de începutul unei noi epoci, al unei ample și înconfundabile deveniri. Pentru că spiritul Congresului al IX-lea a strălucit și străbate absolut toate domeniile existenței noastre ca patrie și popor, el este factorul de esență politică și socială care, în accepția tuturor transformărilor petrecute, a avut și are un rol precumător în sfera tuturor preocupărilor noastre de muncă și viață.

Pe bună dreptate s-a spus și se va spune că momentul istoric pe care l-a reprezentat Congresul al IX-lea este acela al unei adevărate redescoperiri naționale, al unei înfloriri economice și sociale fără precedent. El evocăm de aceea în fiecare vară, în acest miez de iulie, ca pe o dată a propriei noastre identități. El a rămas și va rămâne înscris cu litere de aur în istorie, așa cum sublinia secretarul general al partidului, în spiritul și litera lui, la o scară mereu ascendentă și în proporții care privesc înseși resursele de voință și capacitate ale națiunii noastre, stau toate cîntecurile economice, morale, politice și sociale de azi, izbînzii care, treapta cu treapta, dau un clar și înconfundabil contur tuturor marilor forumuri comuniste care au urmat pînă la Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului, pînă la programele și obiectivele actuale etape de dezvoltare a patriei.

Luceafărul

ACASĂ

Litera dîntii a poemului

am cincizeci și șase de ani și, dintre ei, cei mai frumoși, treizeci de ani, l-am trăit în inima revistei „Luceafărul”. Eu fac parte din literatura dîntii a poemului. Mă simt acolo și nimeni nu mă poate alunga. La urma urmelor, treizeci de ani e o viață. Eu mi-am trăit și mi trăiesc viața la „Luceafărul”. Duminicile nu mă mișcă din drum. Eu sînt salcîm din rîspîntiile Brăilei (dealtmînter, acolo s-a născut, ca literă de tipar, „Luceafărul”, acolo a apărut pentru prima oară genul meu poem al lui Eminescu, și tot acolo a gândit prima oară Mihai Dragomir o revistă cu bătăi în rîspîntirea neamului românesc) care nu se crucifică nici pe secetă, nici pe viscoale; eu sînt unul din urmașii lui Panait Istrati, din cei desemnați să ducă revolta mai departe. „Luceafărul” este revoluția mea.

Dacă această revoluție are vreo izbîndă, această izbîndă poate purta și numele meu.

Eu mi sînt vadul Dunării și strîmtonile apei. Nimeni nu mă poate înghesuși cu un val de apă străină.

Eu am băut vin din cupă de nufăr: „Luceafărul”.

Eu știu că datorce neamului meu întregă Cîmpie română și toată Dunărea de jos.

Fănuș Neagu

„Vizită de lucru” — tablou de Ion Bițan și Vladimir Șetran

Suprema noastră iubire

Iubirea de patrie este un sentiment colectiv. Patria nu este a mea, ci a noastră. Și nu este nici măcar numai a noastră, ci în aceeași măsură, a străbunilor descălători care, în calea tuturor urgilor, au avut țara și dragostea, forța fertilității și înnoțită de dragoste pătîmășă, de a întemeia o țară și de a naște un neam ce să reziste tuturor încercărilor pe care o istorie vitregă avea să i le rezerve.

Acei străbuni au avut țara și dragostea ca între două lupte să are pămîntul și să secrete grîul, și nu numai atât, să ridice cititorii de o frumusețe fără seamăn pe suprafața pămîntului, să întoneze cîntece vrăjite cum nu s-au mai auzit, să încrusteze furca de tors și stilul pridvorului, cu sute și sute de ani înainte de Brăncuși, cu alita aleasă măiestrie ca acele adevărate capodopere ieșite din mina țărânilor, care nu e altul decît străbunul nostru, să uimească și azi cele mai exigente somități artistice.

Ca să le faci pe toate acestea, și încă în vremuri de restriște, îți trebuia nu numai o dragoste nesfîrșită pentru pămîntul străbun, ci și o mare certitudine că acest pămînt îți aparține, că pe el s-au născut bătrînii tăi, că pe el vor răsări urmașii tăi pînă în vecie.

Dar patria este poate că într-o și mai mare măsură țara a acelor urmași ce nu s-au ivit încă din țărîna albastră a viitorului. Încă Marele Ștefan, după ce încheia o luptă înegală, cu un dușman mult superior numeric, dar pe care el, ca strălucit strateg de renume european, stia să-l răpună, le spunea vitejilor săi osteni: patria nu este a noastră, ci a urmașilor urmașilor voștri.

Din acest sentiment al permanenței se naște patria constructivă, simbolizată genial în balada Mesterului Manole, trăsătură ce poate fi urmărită din construcție în construcție de la misterioasele și durabilele cetăți din Munții Orăștiei, a căror epocă de aur o aniversăm acum la peste 2060 de ani de la întemeierea primului stat dac centralizat și independent sub Burebista, pînă la salba nollor așezăminte ridicate sub ochii noștri, ridicate cu brațele noastre de-a lungul și de-a latul țării întregi.

Din Munții Maramureșului pînă pe țărmul mirific al Mării, din Mehedinți în Suceava le-gendară, din Cîmpia Banatului pînă în străvechile podgorii moldovene, pe Crișuri și pe Argeș, pe Siret și pe Ol, pretinzîndu-se naște o țară nouă ce ne este cu atât mai aproape de inimă cu cît noi înșine simțim ce ne însporim frumusețea, îl dăm marelui și eternității, o apărăm cu prețul vieții noastre.

Și cum ar putea fi altfel cînd ea, patria, e suprema noastră iubire?!

Vasile Rebreanu

ATITUDINI

Sufletul cuvintelor

„Dacă s-ar întreba cineva de ce dăm atita însemnătate citoriva cuvinte românești am răspunde: pentru că acestea și partea noastră de cer” — spune Constantin Noica în „Cuvînt împănă despre rostirea românească”. Afirmatia cunoscutului filozof ne îndeamnă la meditație. Intr-adevăr nu uităm oare prea ușor „partea noastră de cer”, dorind să fim la modă cu ce se scrie în alte părți, ignorînd respirația firească și apropiată a limbii noastre de la care putem oînd învăța (reînvia) rostul lucrurilor? Parcurgînd eseurile lui Constantin Noica am avut impresia că citesc paginile unui studiu de poezică, dincolo de valoarea analizei culturale cartea poate fi considerată un fermecător „manual de poezie”, sau mai bine zis de poeticeitate a limbii române. Fără îndoială că teoriile structuraliste și semiotice preluate de altura nu pot rivaliza cu frumusețea profundă a cugetărilor despre „rost” și „rostire”, despre „fire” și „fînță”, ele nu pot accede la sufletul adînc al cuvîntului „dor” așa cum nu pot reda magica alianță dintre substantivele, verbele și adverbele limbii noastre despre care Noica afirmă că posedă „geniul contopirii sensurilor”. Constatările deosebit de interesante — și fundamentale culturale — ale autorului conturează profilul logosului românesc și implicit a energicilor sale poetice virtuale, scoîndu-se în evidență substratul liric al graiului nostru milenar. Demonstrația filozofului este, într-un anumit fel, o piedică pentru capacitatea inenunțabilă a limbii noastre de a genera frumuseți spirituale precum în parabola basmului „Tinerii fără bătrîneți și a vieții fără de moarte” iar o astfel de lectură este, trebuie s-o recunoaștem, prilej de mare bucurie intelectuală și sufletească. În timp ce multe studii faimoase (vezi „Structura liricii moderne” a lui Hugo Friedrich) inoculează în cititor o anume anxietate referitoare la destinul poeziei (invazia „categoriorilor negative”, disoluția semantică, etc.) afirmațiile lui Constantin Noica îi însușă încredere în vitalitatea limbii, în înfînita ei posibilitate de regenerare poetică. Departe de a proclama criza limbajului (cum fac numeroși teoreticieni occidentali) autorul ne relevă ceea ce fiintă veșnic vie și miraculoasă a graiului românesc: „dacă în orice cuvînt există o parte

Dialogul cu marele public

In recentele Teze pentru Plenara Comitetului Central al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu subliniază pregnanțideea apropierea artei și literaturii de viața oamenilor, a stabilirii acelui dialog direct, viu, capabil să stimuleze conștiința, să deschidă orizonturi noi de cunoaștere. O formă a dialogului, verificată în practica publicațiilor literare, o constituie, fără îndoială, întîlnirea cu cititorii, care permite confruntarea operei literare cu publicul său și, deopotrivă, discutarea liberă a oricăror probleme ce țin de evoluția literaturii, de procesul de creație, de fenomenul publicistic. Încă de la începuturile sale, în urmă cu exact treizeci de ani, revista „Luceafărul” și-a înscris prin programul său organizarea cu caracter de permanență a unor astfel de întîlniri. Sezătorile „Luceafărului”, inițiate de Mihai Dragomir, care au acoperit practic trasee din toate zonele țării, transformîndu-se în adevărate sărbători ale poeziei, apoi furtunoasele discuții din canacul „Nicolae Labiș”, unde s-au impus majoritatea scriitorilor tineri ai unei generații, sînt realități ce au devenit de acum fapte de istorie literară.

În continuitatea acestor tradiții, astăzi, „Întîlnirile Luceafărului” întrefin dialogul cu tinerii creatori, cu membrii cenzurilor literare din țară, cu publicul tînăr, generos și dinamic, spre care se deschide, prin statutul său, revista noastră. În Maramureș, în Dolj, la Satu-Mare, în Bistrița-Năsăud, la Brăila, în Teleorman, la Arad, în Sibiu și Brașov sau pe marile platforme industriale ale Capitalei, întîlnirile redactorilor și colaboratorilor revistei cu publicul s-au concretizat prin realizarea unor dezbateri, vii despre literatura română contemporană, dezbateri trecute firesc în paginile publicației noastre, au prilejuit descoperirea unor talente dar, poate mai presus de orice, au încercat să contribuie la formarea unui public avizat, receptiv la valorile adevărate.

Astfel înțelegem și orientările conținute în recentele documente de partid, în Tezele pentru Plenara C.C. al P.C.R., ca pe datoria asumată de a fi în permanent contact cu publicul cititor, cu oamenii despre care și pentru care scriem.

Nicolae Dan Frunteală

Continuitate literară

Literatura română postbelică numără peste patruzeci de ani, adică o perioadă de două ori mai lungă decît cea interbelică. Practic desfășurarea organică a literaturii române postbelice nu depășește însă nici după război douăzeci de ani. Figurile strălucite ale scriitorilor care au afirmat dreptul imprescriptibil al literaturii române de a exista împotriva rețetelor și sablonelor primelor două decenii literare postbelice au făcut-o în conflict cu ele. Iată de ceroul acelor scriitori care ca G. Călinescu, A.E. Baconsky, Marin Preda, Eugen Barbu, Nicolae Labiș s-au opus prin opera și gestul lor artistic formulărilor de împrumut trebuie protejată la dimensiunea reală. Viața literară a fost reflectată în revistele vremii. Între acestea „Luceafărul” prin cei treizeci de ani împliniți (1958-1988) reprezintă una din cele mai cuprinzătoare oglinde ale scriurii românece de după război. Dacă — adăugăm și anticamera, de cinci ani a „Tinerilor scriitori”, ajungem la cifra de treizeci și cinci de ani de continuitate postbelică. Importanța revistei pentru istoria literară de după război este indiscutabilă.

Am zice că prima trăsătură definitorie a celor care au dat viața, sansă și continuitate revistei „Luceafărul” a fost știința gazetăriei. Faimoasele rubrici ale lui Mihai Dragomir „Dintre sute de calarghe și Steaua fără nume”, nu sînt decît o demonstrație vie a acestei primoperi gazetărești de vocație. Dinamismul imprimat revistei de Eugen Barbu, voința de a miiza ostentativ pe scrieri originale prezentate grafic în oglinzile unei pagini bine concepute înseamnă acesteia prilej de gazetăriească. Vin la rînd reportajele lui Adrian Păunescu, „Jurnalul” lui Ioan Alexandru, seria de interviuri și mese rotunde ale revistei, rubricile scrise cu vervă neostenită ani de zile de Fănuș Neagu sau Mircea Micu,

toate tot aștea probe palpabile ale trăirii necondiționate prin literă tipărită săptămînal. În rîndul gesturilor de presă intră și inițiativele polemice ale revistei, care cer la rîndu-le o vocație a implicării în fața publicului, conștiința mi-zelor în dispută. Scriitorii legați adînc de revista „Luceafărul” au fost și impresibili oameni de gazetă, cei care nu pot trăi fără mîntoria cîrneli care se la pe degote de pe foaia proaspăt ieșită din mașini.

Este vorba apoi de condiția de scriitor născuți pe care au avut-o cei intrați în istoria revistei „Luceafărul”. Scriitorii de vocație fascinați de tradiția literaturii române, de arcanele limbii române, de orice mare experiență artistică de oriunde cu care această limbă și literatură poate intra în simbioză. Importanța revistei vine tocmai din faptul că se simțea nevoia unui suflu literar nou și ea l-a oferit deschizînd paginile sale nollor veniți. Scriitorii lănsînd alții scriitorii. Astăzi, la cei treizeci de ani ai revistei, tinerii lănsați de mult constituie generația de maturitate a literaturii române. Născuți într-un climat literar sufocat de sabloane, dar străbătut de tensiunea nevoii de a scăpa de ele, dimai literar care în pofida rețetelor și recomandațiilor se întorcea lent și pe cele mai neașteptate căi la tradiția generația literară al cărei vestitor a fost Labiș a ocupat treptat cerul literaturii române, cultivînd dragostea de limba română, de marile ei valori, îmbrățișînd modernitatea fără exces. Aparuți fiind în pofida rețetelor, prescripțiilor și a voinței unor comențatori literari, mulți dintre acești scriitori au cunoscut nîmbul negru al contestărilor. Legitim însă prin program și prin valoare, ei constituie miezul literaturii române contemporane și vorbesc fiecare în limba operei lui despre tipul de scriitor care s-a pregătît în combustia de durată a revistei „Luceafărul”.

Însă nu putem trece mai departe fără a vorbi despre esența acestei manifestări scriitoricești de presă. Membrii redacției de început a revistei „Luceafărul”, ca și cei care i-au urmat, s-au distins prin voința de a exista pentru alții, realizînd mulți dintre ei la un nivel exemplar condiția de redactor al unei reviste literare. N-au închis ușa nîmbului negru al contestărilor, revista în buletin al propriilor producții, n-au cultivat spiritul de gașcă, ci au căutat pe vi-torul confrate și l-au luat de unde l-au găsit. Acest misionarism, specific perioadei Mihai Dragomir și Eugen Barbu, este unul din titlurile de glorie ale revistei „Luceafărul” și prin el revista va rămîne în memoria literaturii române. Astfel, prin această uitare de sine, au putut fi descoperiți, tipăriți, tutelați și consacrați mulți scriitori, dintre care s-au ales virfurile literaturii române contemporane. Depășirile în școli, în cămărușii culturale, în fabrici, cîntărirele cenacurilor din țară, activitatea propriului cenacu au însemnat tot atîtea posibilități de a întretine vie atmosfera așteptării fertile, a descoperirii norocoase de talente viabile. Din acest punct de vedere „Luceafărul” a fost net opusă revistelor închise cu orgoliul

Alexandru Horia

Continuare în pag. a 6-a

M. Ungheanu

Continuare în pag. a 3-a

„Luceafărul” și generația Labiș

acum, cînd se împlinesc trei decenii de la apariția primului număr al revistei „Luceafărul”, cred că cei dîntii meriți ai acestei publicații rămîne lansarea și susținerea neîntreruptă a unei generații literare, „generația Labiș”, generație în care includem cei mai importanți autori români de azi apăruiți în perioada postbelică... De la cronica literară care întîmpina acum treizeci de ani rolului postum al lui Nicolae Labiș, „Lupta cu inerția”, la articolele entuziaste de azi despre poezia unor tineri autori ca Traian T. Coșovei, Domnița Petri, Dan David, Gabriela Crețan, descoperim mereu în paginile revistei conștiința unei misiuni.

Nu am citit sistematic toate revistele noastre literare postbelice — pe unele le-am abandonat cu ani, fiind complet neinteresante, altele cum ar fi „Steaua”, „Echinor”, „Dialog”, „Opinia studențească” au merite incontestabile în

impunerea unor autori de valoare, — dar nici nu cred că ar fi fost necesar pentru a-mi înlăni convingerea că, după hiatusul proletcultist, „Luceafărul” a fost prima revistă românească vie, autentică, preocupată, programatic, de recuperare a unui trecut literar magnific dinamizînd astfel o descoperire a propriei identități.

Nu știu cîți scriitori mari cu adevărat va da „generația Labiș” literaturii române... Nici Marin Preda, nici Alice Botez nu țin de „generația Labiș”. Nu știu nici dacă revista care azi împlinesce treizeci de ani va rămîne vecinic tînără, tolerantă și generoasă... Știu numai că nici un istoric literar serios nu se poate măcar gîndi să redacteze vreo „sinteza” a ultimelor trei decenii literare fără s-o consulte...

Cezar Ivănescu

In dezbateri — Tezele pentru plenara C.C. al P.C.R.

„Avem nevoie — și dăm o înaltă apreciere creațiilor literare și artistice, din toate domeniile dar societatea noastră are nevoie de noi și noi opere de artă, care să-l reprezinte pe omul de astăzi, realitățile sale... Am convingerea că oamenii de creație din toate sectoarele vor înțelege că ne aflăm într-un asemenea moment al dezvoltării societății românești încât trebuie să se angajeze, cu mai multă hotărâre, de a lucra și noaptea pentru a contribui, pe calea creației lor, la ridicarea generală a nivelului de cultură al poporului”.

NICOLAE CEAUȘESCU

(din „Expunerea cu privire la perfecționarea activității organizatorice, ideologice și politico-educative, în vederea creșterii rolului conducător al partidului în întreaga viață economico-socială”)

CLIMATUL LITERAR ȘI OPȚIUNILE SCRITORULUI

Recent, revista „Lucașfăruș”, ale cărei dezbateri pe teme de ideologie a culturii contemporane s-au bucurat întotdeauna de rezonanță în viața literară artistică a țării, a propus unor scriitori din generații mai noi câteva teme de reflecție culturală, pornind de la tezele expunerii tovarășului Nicolae Ceaușescu, din 29 aprilie 1988. Dezbaterile, la care au participat prozatorii Florin Bănescu și Horia Ungureanu, poetul Ion Pacha Tatomișescu și criticii literari Alexandru Ruja și Adrian Dinu Rachieru (fiind coordonată, din partea redacției, de Artur Silvestri) se înscrie într-o serie de asemenea dezbateri, deschisă de „Lucașfăruș” și unde vor fi examinate probleme ale programului literar asumat de scriitori, ale democratizării climatului și ale sansei egale de cultură, în condițiile unei reale democratizări a valorilor asigurate de largă deschidere a Congresului al IX-lea al P.C.R. „Noua geografie literară” care înseamnă, de fapt, o evoluție adevărată a culturii naționale, evoluție impulsivă de unitate în diversitate a frontului scriitoricesc, își găsește astfel o nouă expresie și o puternică întărire, semn al opțiunilor ferme și al unui climat de dezbateri și de democrație, caracteristic culturii socialiste de azi din România.

„DESCENTRALIZAREA” — O CONDIȚIE A SANSELOR EGALE LA CULTURĂ

ARTUR SILVESTRI: Nu-i o întâmplare că astăzi se întîlnesc la Chișinău-Cris (cu ocazia unui simpozion anual privind „valorile limbii și literaturii române”) mai mulți scriitori care exemplifică, în felul lor, o nouă geografie a literaturii române contemporane. Iată, înainte de toate, locul: un oraș din Banat care, pentru cîteva zile pe an, devine capitală a limbii române, un centru ascădar, o dovadă de polcentrism. Apoi, unul dintre invitații de azi, adunați în jurul unei „mese rotunde”, pentru o discuție care încearcă să dezvăluie episoade de laborator literar și să ia, printre-o selecție neimplicată, o fâșie de temperatură a conștiinței literare românești. Sint aici poezii, prozatori, critici și istorici literari, din promoții mai recente, venind, cu o memorie inerentă a culturii, din toate părțile unde se scrie și se vorbește limba română: Florin Bănescu și Al. Ruja, Horia Ungureanu, sint bănațeni, Ion Pacha Tatomișescu vine din Oltenia, Adrian Dinu Rachieru din Bucovina. O concentrare de tradiții, unificate într-una ireductibilă, tradiția valorilor naționale; o temă, de altminteri, fundamentală a „Lucașfărușului” care, e bine să ne reamintim, punea una dintre dezbateri, cu reverență, în fața scriitorilor: „De aci, de la principiile valorii literare exprimate în cadre antropologice sigure, născută a comunica ideea de specific național pornise, cu cîteva ani în urmă, „noua geografie literară”. O geografie deopotrivă a tradițiilor, a originilor și a istoriei ca și o prospectivă, pe o hartă cu inevitabile corecții periodice de nuanță, a îmbogățirii unui proces necontenit și natural, prin valori noi. La obirșile acestei idei stătea o imagine nu de tot nouă însă, în orice caz, restauratoare asupra scriitorului: un scriitor cu gînd lucid, apt a înțelege poziția lui în lume ca stăpînire al cuvîntului limbii române, un scriitor, în fine, căruia trebuie să-i dăm șansa de a se exprima în datele firești, lăsînd vocele să răsune divers și, prin aceasta, în tonuri bogate. Acestea sint, de altminteri, consecințe dintre cele mai importante ale vasterului proces de reapropiere al conștiinței incopute în 1985, prin hotărîrile Congresului al IX-lea, întărite, iată, acum, prin tezele pregătitoare ale plenarei Comitetului Central, enunțate în expunerea din 29 aprilie a tovarășului Nicolae Ceaușescu, document pe care îl cunoaștem cu toții, și de unde ne propunem să pornim o literatură, repet, pornită și ea din adîncul ființei unui popor și adresată poporului, factor educativ de preț, element de coagulare a unei conștiințe a identității proprii, capabilă să participe, cu soluții originale, la un schimb universal și natural de valori.

ION PACHIA TATOMIȘESCU: Apelul la „natural” îl înțeleg ca un apel la real călător în laboratorul de creație al oricărui veritabil scriitor se produce o absorbție a realului și, în același timp, o retrăire multiplă a culturii. Setea de real a scriitorului este satisfăcută la întîlnirea dintre imediatul contemporan și trăirea integrată a timpului unui popor, de la origini pînă în prezentul viu, încandescent. Abia atunci se poate vorbi de un proces vital de creație, aducînd datele prezentului la ceea ce este, prin tradițiile de valori, „permanență”. Nu se poate imagina un arbore dînd roade fără a avea puternice rădăcini.

FLORIN BĂNESCU: Cuvîntul acesta, „rădăcini”, mă sensibilizează, îl trezește în mine ecouri tainice, vechi. Lumea din care am venit înspre literatură este una a satului românesc și, nu accentuez degeaba, bănațean. Literatură „rurală” mare am avut. Avem și acum. Lumea satului bănațean a fost, însă, oarecum ignorată. Ieșirea din linie a făcut-o, pînă la o limită, Sorin Titel. Mai sint (și) alte încercări, notabile, azi. Am scris cîteva cărți despre un sat numit Slatina Timișului. El există cu adevărat. Pătrundîndu-l tainic, iubindu-l cu patimă (cum moșii mei pămîntul pe care-l lucrau), l-am trecut în literatură altfel decît îl știu gîgulăniți ce-l locuiesc. Respectîndu-l istoria

(străveche), retrînd mîturile, reinviind datele, mi-am îngăduit să-i scriu poveștile. Fiindcă, de secole, pînă la tata, tot ai mei au purtat opincă dar nu și-au scos călăbășul în fața niciunei puteri străine (s-au tot perindat, pe acolo, ba oștile turcii, ba călăreții Imperiului avînd pe steag vulturul blefă), pe ei i-am investit cu statutul de „eroi” literari; le-am lăsat numele adevărate sau năvălurile, unorii, le-am pus în circă isprăvi, altorii, la care numai au visat; amestecînd poveștile între ele, am păstrat spiritul satului (de fapt, adevăratul erou); izvodind noi povești, mi-am modificat și eu, alături de ei, privirea asupra lumii și înțelegerea ei.

ARTUR SILVESTRI: Este aceasta o lume recognoscibilă, o lume care se poate identifica în „poveste”?

FLORIN BĂNESCU: Am (re)creat un sat, dar, și asta mi se pare important, într-adevăr, slătînarii adevărați îl recunosc ca fiind lumea lor (de ieri și de azi), încredîndu-se și în destînlul ce i-a fost hărăzit de istoria noastră și de literatura mea. „Calendar pe o sută de ani”, „Moara de apă”, „La Trei Ape”, cărți de povești, pot recunoaște, cronica satului (una orală): „Iermin peste tei” și „Drumul gîgulăniilor”, romane, o întregesc. Scriind în registru „fantasticului românesc”, învățînd legea murelului-tată, înfrîndu-mă cu pădurea-soră și cu riul, cleanturile surii, locurile boțenate „Valdefeștii” ori „Valdecorii”, gînd (în)că să lucrez pămîntul-mamă, fiind prețea cu lupul (deci nu strîd stîmbe), „Opțiunea mea” a-născut drept spre oameni adevărați al locului. „Gîgulăni cu car se meară”, dar încă de fundamente. Viața lor, însă, în datele ei fundamentale, se asemănă cu aceea a țărănilor de prin satele altor provincii ale țării. Totuși, totuși, în mic univers, în mic sat, în mică țară și sîmba pe un sat (într-o țară) a-născut o lume purtătoare de rădăcini imperioale, și de unde nu se mai află vîntoase prietene oamenilor, sau mormă de apă așa de frumoasă cîntătoare. În mic univers, în mic sat, în mică țară pentru înțelegerea spiritualității lui oriunde pe universul cel mare.

ADRIAN DINU RACHIERU: Identificăm în lumea descrisă de Florin Bănescu ceva sadovent, o dovadă că marile repere literare se reproduc întotdeauna cu folos în procesul de creație.

ION PACHIA TATOMIȘESCU: Putem adăuga și altceva: aceste viziuni corespund și se integrează unor teme majore. „Teme majore”, cum că a lui Bănescu, de exemplu, este aceea a omului armonios, pot fi urmărite în tradiția de valori a literaturii române, de la origini — și prin origini — pînă în contemporaneitate. Este ilustrată astfel și o „modernitate” a tradiției datorată apelului la permanențe.

HORIA UNGUREANU: După părerea mea (și nu numai a mea), însăși existența umană, cu tot ce are ea definitoriu (bun și rău) constituie domeniul „major” al oricărei literaturi, de oriunde și de oriunde. Nașterea și moartea, dragostea și ura, fîlcirea, războiul, prietenia, iată doar cîteva dintre obsesile unei literaturi care se respectă. Și atunci, dacă acestea sint „teme veșnice”, ce poate fi nou în literatură; în proză, astăzi față de ieri, miine față de astăzi? În primul rînd, contextul istoric. Pentru că acesta se schimbă și mereu altul și altul. Apoi, atitudinea scriitorului față de acest context și față de tema aleasă. Și mai cred că hotărîtoare în alegerea și abordarea literară a unei teme este concepția scriitorului despre ființa umană ca stea unică în univers și pîmînt de contradicții.

AL. RUJA: S-a invocat aici ideea de „major”, ceea ce este un punct cîștigat. Acceptînd „literatură majoră” ca literatură de valoare, cu pondere în plan axiologic, cred că definitoriu este asumarea mizei unei asemenea literaturi. Opțiunea pentru miza unei literaturi de valoare, antrenată într-un circuit major al problematicei incluse opere literare, ar trebui să fie mai puțin indiferentă în literatură. Tot atât de necesar devine însă și critica literară să conțeneze mai mult cărțile cu miză majoră, adevărate exemple. Recent, M. Ungureanu a scris în „Lucașfăruș” despre regulile mizelor mari” înțelegînd și acest sens, al raportării la valoare. Este greu de presupus că se poate crea valoros fără raportare la valori, la universul valorilor, așa cum ele s-au constituit din desăvîrșirea istorică a literaturii. Din acest punct de vedere, într-adevăr marea miză a literaturii române înseamnă Eminescu.

Literatură română de azi cuprinde, cum este cazul pentru un organism literar sănătos, o interferență a generațiilor care ar trebui să se devolve într-un echilibru al valorilor. Tendințele de bruscare a evoluției literare, de provocare insurgență prin impunerea în grup nu sint semnuri unei mișcări normale în devenirea literaturii. Definitoriu rămîne deci ca, asumîndu-și miza mare, literatura română de azi (și, mai ales, cea tînără, în formare) să fie o competiție a operelor majore (în sensul acceptat la început, de „opere de valoare”) și să nu prolifereze literatura minoră, marginală, epigonă, indiferent unde ar apărea. După cum tot atât de necesar este să se depișeze și să se promoveze valoarea indiferent unde se manifestă ea în noua geografie literară.

SUSTINEREA „MIZELOR MAJORE”, ATITUDINE CRITICĂ FAȚĂ DE „MINOR”.

ADRIAN DINU RACHIERU: Referirea lui Al. Ruja la articolul de ecou al lui M. Ungureanu nu este fără temel adînc. „Regula mizelor mari” — iată un titlu care definește un program și care mă scutește, parțial, de a numi vectorii care agită peisajul literar. Fîrșete, cum prea bine se știe, există o proză centrată pe evenimente și o altă vorbind despre „miza istoriei”. Înțelegînd cotidianul ca „fenomen narativ”, portretizîndu-l. Nu așa spune că această ultimă tendință alimentează cu necesitate teme „minore” ale unei literaturi; ca întotdeauna, talentul intervine salvator. Important

mi se pare însă altceva: că bogata producție îngrădită sub umbrela tematismului să nu fie valorizată doar prin criteriul tematic, mamevat abuziv. Tema, repet, nu poate fi proteza unei cărți subrele; numai ea nu asigură izbînda în posteritate. Literar vorbind, doar trecînd dincolo de realitatea faptului brut năzuim spre literatura majoră, problematică, provocînd cititorul; chiar dacă cititorul, de multe ori, vinează literatura comercială, de ventilație mentală, pensînd anecdotic. Dar adevăratul cititor se va regăsi (dacă vrem să folosim cuvîntul) doar în cărțile cu miză, neglîndînd, bineînțeles, scriitura; sau, ca să rezum, în acele cărți care nu uită nici mîna, nici mîza.

HORIA UNGUREANU: Uneori, și nu de puține ori, acestea rămîn doar deziderate. În țara noastră au avut loc, în ultimele patru decenii, transformări care și-au pus amprenta pe toate țesăturile noastre materiale și spirituale. Aceasta este un fapt incontestabil. Cred că prozatorii (și nici eu) nu au reușit încă să „prîndă” în esență ampla relație cauză-efect-cauză care să explice și să definească artistic poziția românilor de astăzi față de noile date ale existenței sale.

Simplificînd enorm lucrurile, putem spune că, după război, prozatorii (cei care publicau) au început să scrie după un program dat, impus din afară, de unde le veneau, făcute gata, și temele și personajele. A urmat, firește (a fost permisă) reacția la atare situație. S-a vorbit atunci despre proletcultism, despre dogmatismul anilor ‘50. Congresul al IX-lea a înțeles o deschidere în spiritualitatea românească, deci și în proză. Astăzi vorbim despre „opzestism”, despre postmodernism. Oare care au fost (și sint) „temele majore” ale prozei românești în toate acești ani? Au dispărut ele, esența de la o secol la altul? Oare ce s-a pierdut? S-a schimbat așa cum am mai spus, tendințele social-istorice, ceea ce nu e puțin lucru de vreme ce ele definesc chiar profilul adevărat rîstîmp. S-au schimbat cauzele, resorturile (exteriore sau interioare) care au determinat atele personajelor, care au hotărît atitudinea lor față de mediul în care au fost puși.

Măsură bucură să gresesc, dar am impresia că „temele majore” a unor proze „de ultimă oră” este una minoră. Personajele memorabile sint tot mai puține. Locul lor fiind luat de inventivitate care nu pot nici săbni, nici să foarte tare. Sînt, și lumea lui Cehor e plină de oameni mărunți, dar acolo există un dramatism și o sensibilitate care potențează enorm faptul mărunț de viață.

ARTUR SILVESTRI: Este atracția a zice că stilul și numai stilul de valoare literară, însă o susținere precum aceasta e, fără discuție, incompletă și nu creează decît confuzie. S-ar putea zice că G. Calinescu făcea, în „Istorie”, un paradox oltudiu: zînd despre Hogea că „e un minor dar un minor mare” însă ceea ce se uită e, totuși, judecata de situare propriu-

Nicolae Kruch: „Portret de copil” (bronz)

zisă; prozatorul rămînea „un minor”. Calligrafia fără viață și mai ales fără proiect nu conduce la creație durabilă și chiar dacă există o tradiție noturnă a calligrafiei aceasta nu ajunge să legitimizeze, în istorie, un popor. În dărătul stampeii japoneze și a ornamentației chinezești stă o întreagă filosofie, acestea nu sint forme goale și nici exerciții de stil făcute spre petrecere, sint gesturi creatoare în cod și cu obîrșii suferitei adînci, care valorifică un specific. Există, oricît s-ar încerca să se neghe aceasta, un fond principal nu doar de cuvînte ci și de sentimente, simboluri și valori (Lerol Gourhan invoca odată „simbolul etnic” și nu greșea). O literatură făcută spre a rezista vremii nemiloase pe acestea trebuie să le exprime înainte de toate.

S-ar zice că astfel de înclineri postulează direcții și recomandări, cu insistență mai mare decît s-ar cuveni, teme. Însă observația nu e adevărată. A face critică de direcție nu este a respinge valoarea atunci cînd ea apare în imprevizibil și alături de obiectivul stabilit prin reflecție și dedus din regimul necesității specificului. Însă de aici și pînă la legitim drept „tradiție” vîltoare încercări mărunte și cu mize mici e cale lungă. O literatură este un organism și în cuprînderea ei fundamentale sint fenomenele de continuitate și nu de ruptură.

Acesta sint propoziții elementare și au aspect axiomatic, așa încît este necesar a construi începînd de aci, chiar dacă uneori e nevoie să reamintim ceea ce credem că se știe. A construi? Da, dar în ce fel? Din acest

punct de vedere, impresia mea este că, simplificînd fără a părăsi marginile îngăduite metodologic, avem de-a face cu patru ipostaze posibile de creație: între care există proporții inegale. Am înțeles, dar, produsul valabil este estetic și deopotrivă confirmat din punct de vedere al organicității; apoi acela cu valoare morală și pedagogică fără posibilități de a depăși clipa, adăugîndu-se la acestea, ipoteza de creație verificată estetic însă indiferentă la adevărul „specificului”; și, în fine, alcătuirile legitime estetic și etic, decurgînd adeseori din fenomene de aculturație care nu-s explicabile din cadrele culturii. Parancora aceasta e, cred, acceptabilă și vede oricînd unde se așează accentele naturale ale valorii.

FLORIN BĂNESCU: Într-adevăr, se poate remarca, în ultima vreme, abundența prozelor care aduc în prim plan „felu de viață”. Tot tînd viața asta în felii (de parca ar fi o pline, sau un pepene), autorii interesați de descoperirea unor tîmri ce fel de mecanism bîne hînuite nu mai pot reconstrui ceea ce au cărat strîct. Viața e un întreg, literatură la fel. Și în loc de construcții, ne pomînim cu destrucția! Personaje abulice, răciitoare prin peisaje aride, care nu pot iubi pentru că nu au pe cine, iar cînd au, apropierea se face în primul rînd corporal (spre satisfacția celor critici și teoreticieni, pînă cum, „proză corporală”, se spune, există o „gîndire trupului” se crede, chiar așa, de dragul experimentelor formale utîm pînă și legile elementare ale fiziologiei, sediul activității nervoase cerebrale, biata noastră scoartă cerebrală, banala, vorba aceea, materie cenușie e, pur și simplu, înclîntă de organele noastre de simț), aceleași personaje așteptînd, zădărnici, într-o semnare care aduce mai mult a plictis, „să dea viața peste ei” (sau, mă rog, măcar o „feluță”) în schimb fiind gata mereu să ia în răspăr pe oricine înclînt în cale (dacă respectivul are și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să prese (toți) textualității și ne, că sint citiți în tramvaie, în metrou, în autobuze! Ce ne facem cu epicul, stimabililor intruși și vrea să se asculte), agîndu-i sub privirile (probabil plute) tot soiul de panglicute, batistute și balonașe — toate colorate, mai sulfundu-i în nas și fumul unor (altor și ale altora) experimente de mull... fumate (scuzați stilul, „ritu” în molipsitoare), asta cînd există personaje, că ele tot descresc, se autodiră pînă că să vezi, dispar. (Preparat în text; am mai spus-o, s-o creadă domnul Alain Nadaud că adevăratul personaj dînt-un roman este scriitura, și să

REFLEXII VALORILOR CONTEMPORANE

Deschiderea excepțional de bogată produsă de Congresul al IX-lea în domeniul ideologic literaturii se observă cel mai bine în valoarea deosebită a cărților apărute în acești ani...

menea, operele majore, cele care completează și confirmă, la temperatura prezentului, puterea de creație a unui popor...

Culoarea realului

În primele decenii de după război se formează o nouă generație de prozatori, a căror evoluție urmează anumite linii de continuitate și care, maturându-se, vor parveni la înnoiri care îi vor diferenția pe ei și climatul intelectual de mai târziu...

Reflecții și căutări

după mai bine de zece ani de la apariția ei, în 1970, "Imposibila întoarcere" rămâne, în esență, un document de clasă...

Permanența valorilor

Întru sărbătorirea Centenarului nașterii marelui poet al "Palmiilor", la începutul anului 1980 revista "Lucațel" a avut frumoasă inițiativă...

În linia lui Rebreanu, cu sugestii istratice dezbătute în 1959 Fănuș Neagu, în volumul de proze "Ningea în Bărăgan"...

Proza se afirmă, într-un moment în care această eră de asceză privită cu amărăciune, excentricitatea ca manifestare de libertate individuală...

Asadar, "Imposibila întoarcere" se definește, în formele ei prezente, ca un document de clasă...

Dincolo de "cotidian"

ator complex și multilateral, Eugen Barbu demonstrează în creația sa, pe lângă valoarea certă a operelor publicate, și variate posibilități de exprimare artistică...

Debutul lui Fănuș Neagu coincide, compozițional, eflorescențele vitioare ale scriurii sale. Multe dintre personajele sale manifestă, chiar în volumul de început, o irepresibilă nervozitate...

În definiție, "Imposibila întoarcere" nu este o lucrare a "reflecției" unei măiestrii artistice și nici un simplu jurnal de creație unde să se depună, în straturi întâmplătoare...

În năvala Muneia de jos este observat procesul de transformare a unui om - tipograful Antonică - survenit în timp ce acesta își repară mașina la care lucrează...

În acea etapă de tranziție, de la școala clasicilor la emanciparea unei noi generații, anticipare nu fără de interes, dar fără de înțeles, din care unora, zvoneste în lumină arătând de fapt fenomenul de după 1990...

Însă, la drept vorbind, "Imposibila întoarcere" este și un astfel de caiet de schițe, după cum păstrează, dintr-un "jurnal de creație", caracteristic care nu s-a totuși definitiv...

În năvala Muneia de jos este observat procesul de transformare a unui om - tipograful Antonică - survenit în timp ce acesta își repară mașina la care lucrează...

Deși apare de multe ori ca povestitor declarat, autorul se retrage întotdeauna la timp din fața personajelor sale, pe care le lasă să se miște singure...

Asadar, "Imposibila întoarcere" ar fi, deopotrivă, un "jurnal de creație" și un document de conștiință literară...

De o altă factură sînt ultimele nuvele ale scriitorului, între care la loc de frum se situează "Mireslea"...

Personajele nuvelor, de la tipograful Antonică și boierul Dobrotă la vagabondul Gică-Hau-hau...

În definiție, "Imposibila întoarcere" trebuie socotită, alături de "Viața ca o pradă", mai mult decît o oglindire a unui ceas de interogați...

Universul tematic unitar al nuvelor se află nu doar în conținutul acestora, ci și în expresie și în maniera artistică...

Personajele nuvelor, de la tipograful Antonică și boierul Dobrotă la vagabondul Gică-Hau-hau...

În definiție, "Imposibila întoarcere" trebuie socotită, alături de "Viața ca o pradă", mai mult decît o oglindire a unui ceas de interogați...

Universul tematic unitar al nuvelor se află nu doar în conținutul acestora, ci și în expresie și în maniera artistică...

Personajele nuvelor, de la tipograful Antonică și boierul Dobrotă la vagabondul Gică-Hau-hau...

În definiție, "Imposibila întoarcere" trebuie socotită, alături de "Viața ca o pradă", mai mult decît o oglindire a unui ceas de interogați...

Universul tematic unitar al nuvelor se află nu doar în conținutul acestora, ci și în expresie și în maniera artistică...

Personajele nuvelor, de la tipograful Antonică și boierul Dobrotă la vagabondul Gică-Hau-hau...

În definiție, "Imposibila întoarcere" trebuie socotită, alături de "Viața ca o pradă", mai mult decît o oglindire a unui ceas de interogați...

Universul tematic unitar al nuvelor se află nu doar în conținutul acestora, ci și în expresie și în maniera artistică...

Personajele nuvelor, de la tipograful Antonică și boierul Dobrotă la vagabondul Gică-Hau-hau...

În definiție, "Imposibila întoarcere" trebuie socotită, alături de "Viața ca o pradă", mai mult decît o oglindire a unui ceas de interogați...

Geta Mermezeu, "Tinerete"

Permanența valorilor

Întru sărbătorirea Centenarului nașterii marelui poet al "Palmiilor", la începutul anului 1980 revista "Lucațel" a avut frumoasă inițiativă...

filul mitic" al lui Vasile Nicolescu, nu numai explicit, în amintirile lui George Macovescu, sau Ion Bănuță, editorul de excepție...

Asadar, "Imposibila întoarcere" ar fi, deopotrivă, un "jurnal de creație" și un document de conștiință literară...

De o mare varietate orchestrală (de la săzime, amintirile ostenești ale lui Nicolae Jianu, la cele șăgalnice, moldovenești ale lui Ion Sofia Manolescu...

Însă, la drept vorbind, "Imposibila întoarcere" este și un astfel de caiet de schițe, după cum păstrează, dintr-un "jurnal de creație", caracteristic care nu s-a totuși definitiv...

Asadar, "Imposibila întoarcere" ar fi, deopotrivă, un "jurnal de creație" și un document de conștiință literară...

Continuitate literară

Urmare din pag. 1

de a da verdict literare, de a cultiva numai pe membru redacției, de a imprima și impune cu orice preț nume și formule...

În definiție, "Imposibila întoarcere" trebuie socotită, alături de "Viața ca o pradă", mai mult decît o oglindire a unui ceas de interogați...

Asadar, "Imposibila întoarcere" ar fi, deopotrivă, un "jurnal de creație" și un document de conștiință literară...

În definiție, "Imposibila întoarcere" trebuie socotită, alături de "Viața ca o pradă", mai mult decît o oglindire a unui ceas de interogați...

Asadar, "Imposibila întoarcere" ar fi, deopotrivă, un "jurnal de creație" și un document de conștiință literară...

Cenaculul «Luceafărul»

ARGUMENT

iată că după o perioadă de „reflux” energetic (și de proliferare a manierismului obosit) poezia tinerilor izbucnește sau, cel puțin, are intenția să izbucnească printr-un nou elan vitalist, printr-o atitudine afirmativă față de real adăunată în primul plan mitologia luminii, patosul înconștient al trăirii autentice. Tinerii poezii care, acum, în pragul milenului trei, își fac apariția în câmpul literaturii noastre, aduc un suflu proaspăt de lirism, și, adăru, în mod programatic (vezi articolele lor explicative) la un model labiană preluând din mers ștafeta „luptei cu inerția”. De data asta e vorba de inerția formalismului steril în care se complăce o parte a litericii tinere (post) moderniste. Nedorind să se cantoneze (precum colegii lor „puțin mai mari”) în practici experimentale, tinerii de față ne vorbește cu sinceritatea directă lor despre „miezul fierbinte al rosturilor universului”. Există un resort polemic în această nouă tendință a litericii tinere, o reacție la fenomenul dezagregării poetice prin sufocarea „metodică” a sentimentelor și trăirilor firești în favoarea unui experimentalism gratuit. Chiar dacă mulți dintre tinerii de față n-au atins acele performanțe artistice excepționale care s-au individualizat pe lângă ei, aduc în schimb, prin gândurile și metaletrele lor generoase, dovezi unei împropăștări a teritoriului liric, și prezența benefică a unui criteriu moral de evoluție.

Acest început de drum al „săgetătorilor” coincide fericit cu sărbătorirea revistei „Luceafărul”, revistă care, acum trezeci de ani, a deschis noi orizonturi literaturii noastre, favorizând dezvoltarea unei generații de aur a poeziei românești. Publicăm la pagina de față, alături de selecții din versurile citite în cenacul, și un grupaj de „crede-ți”, semnificative prin sinceritatea și patina lor adolescentină.

Alexandru Horia

Autoportret

eu greu să dai o definiție tineretii, atât timp cât ești înăuntrul ei. Apoi, pare și deveni imposibil. E greu să-i dai un sens — el există, marcat prin cele cinci valori ale sale, valori atribuite de Constantin Noica tineretii goetheene, tineretii firii: bucuria (starea de logodnă cu firea) sănătate (fuga de maladii sufletești) inteligență, productivitate (decii devenerii) și nemurirea, deurgând firesc din cele patru valori anterioare.

Există o unică realitate a sincerității, care răzbate mereu dincolo de zidul culturii de circumstanță, al experimentului sau al inerției, e acea vestică „luptă cu inerția” pentru recuperarea purității sufletului. E nevoie de multă sinceritate cu tine și cu ceilalți, de vitalitate, de subiectivitate ca unică șansă de transcendere a posibilului și mai e încă nevoie de ceva „altceva, cu mult mai înalt, care poartă numele primăverii”. De abia pornind de la aceste premise poate că s-ar putea pune problema unui fel de asalt, unui fel de luptă întru desăvârșire. Este vorba, în cazul poeziei, de trecerea peste prefixele consacrate, peste neo-, peste post-, încercarea de regăsire a ideii dincolo de acestea, cu variații dincoace de acestea.

De ce moda ascunderii sufletului în spațiile unui real cu ostentație sordid, în spațiile obiectelor arbitrare, goale de semnificație, de sens, ascunderea de însuși înțelesul adinc al poeziei? Prin asta se pierde acel ritm interior, acea subtilă corespondență între elementele universului poetic, se pierde chiar valoarea de miracol a lucrurilor lumii. Textul pentru text e un fel de expresie a neputinței de a transmite ceva, ascuns după degetele fine ale experimentului, refugiului în malitia spleenului, toate acestea aparțin mult prea puțin tineretii, și cu atât mai puțin poeziei, care reprezintă o stare a ei. Ei îi aparțin sincerității și o anumite bucurie a lucrurilor din jur, a propriei stări, exprimarea generoasă a trăirilor, a ideii. Sensul trebuie să fie dat de retragerea în sentimentul nu de fuga literalizată de el. Revenirea la o astfel de deschidere spirituală ar însemna șansa unei generații o poeziei, exprîmînd prin forță și vitalitate ritmul vîrstei românești. Despre această vîrstă ar fi frumos să se poată vorbi ca despre un nou miracol al litericii noastre.

Mona Nicoară

Cuvinte scrise cu „colțul inimii”

Sîmțim tot mai mult nevoia unui suflu proaspăt în poezia actuală a tinerilor, un suflu energetic și vitalității, care să readucă sentimentul liric în albia sa firească — drumul către sufletul cititorului. Poezia scrisă „cu colțul inimii”, iată ce ne trebuie, și asta fiindcă poezia (și arta în general) nu este scop în sine, se adresează unui public real nu unei categorii specializate de cititori și atîta timp cît nu contribuie într-un fel sau altul la înfrumusețarea spiritului și a vieții își pierde însuși sensul de existență. Ceea ce spun nu este nou, s-a scris mult pe această temă. Este o urgență însă ca ea să fie mereu reactualizată. Că zodia „textualității” e la asfințit este un lucru aproape cert și totodată firesc. S-a demonstrat un lucru simptomatic și anume că poezia ce nu crește din seva tradițiilor noastre (și cînd spun tradiții mă refer la folclor și la marea poezie preromantică) ci în revistele de atunci este ca o plantă tropicală — să zicem — implantată forțat în solul culturii noastre, chiar dacă se va prinde totuși ea nu este nici pe departe specifică nouă, rămîne o tentativă de adaptare artificială, rămîne, cu alte cuvinte, un caz periferic. Totuși poezia aceasta există și nu putem s-o negăm. Nici nu trebuie s-o negăm cu desăvîrșire, ci s-o depășim. Vertical. Să rupem crusta aceasta de formalism sofisticat ce ne împiedică să vedem lumina. Avem de partea noastră elanul adolescent. Să ne aminăm mereu că sîntem vîl, frumosi și tineri, „frumosi-adolescenți” cum spune poetul. Să ne amintim că acum trezeci de ani, în paginile revistei „Luceafărul” izvorul poeziei române a reînsușit prin generația formidabilă a unor tineri entuziaști și plini de har ducîndu-mă departe fiacăra versului labiană: Nichita Stănescu, Ion Alexandru, Adrian Păunescu, Ana Blandiana, Marin Sorescu ș.a. Atîta prospectivă și firesc în demersul lor artistic, atîta organicitate încît parea că nimic nu s-a schimbat de la începutul lumii și că lirismul e un perpetuu spațiu auroral. O poezie a respirărilor ample, o poezie solară, o poezie generoasă — iată ce avem nevoie și acum. Poate nicotidată nu a fost un moment mai fast de regărire, îmbrățișînd peste vreme generația '60, ridicăm ochii către steaua Eminescu și pare că întreaga poezie română exclamă — precum poetul în superba odă — către toți artiștii cuvîntului liric „Pe mine mie redă-mă”. Stă în puterea noastră, a tuturor, să redăm poeziei poezia.

Marius Stoian

Poezia luminii

Poezia, ca factură, ca modalitate a timpului, e avidă de lumină. Lumina creștează lucrurile, pînă la os, dă dimensiune adîncimii și iată că mă află printre noi copii ai literaturii care la lumină în vene, care scriu despre lumină, care își adapă ochii sensibilității cu lumină. Poezia se vrea inapoi, după o mitizare și demitizare își cere o remîțare. Se dorește purtată de lumină înapoi la vechii greci, la elementele primordiale, la aer, la apă, la singe, și tot de lumină purtată înainte spre o nouă estetică, spre o nouă empatie.

Realul — ca suport al poeziei — se întinde vertical, împărțindu-se în mai multe straturi. Realul poate fi găsit cu aceeași autenticitate și în amănuntul străzii, dar și acolo sus, și mai

Metafora lumii de miine

asustrage de sub semnele timpului semnul înalt al bucuriei, a ridicării în zbor. Astfel, sîmțirea, anadun, în cunoaștere și regăsire se împlinește sub semnul creației, adunînd cu gest rotund toată vitalitatea tineretii într-un perpetuu cîntec-descîntec al dragostei și al luptei, al libertății și al înălțării. Cu verbul luncind dinșpre soanță către strigăt, pentru a revigora și pentru reuștitizarea vîrului recăscut al (dar) uitate în galeria marilor valori umane.

Să ne aplecăm deci, amintindu-ne fascinat de adevărul, către tinerete, ca mod universal de a fi și mai ales ca timp viitor de a fi. Singurul timp în care — pot fi cu adevărat albastru, avînd fluiditatea și verticalitatea luminii.

Cînd strîngi în pumni miezul fierbinte al rosturilor universului și adun pe file metafora lumii de miine.

Brîndușa-Cassandra Mircea

Diilema criticii

încă dintr-un bun început se cuvîna buse în punct anumite cuvinte, cu toată semnificația lor, cu atât mai mult cu cît aceste cuvinte nu sînt decît niște etichete lingvistice.

Prin urmare, vom numi poezie orice scriere pe care autorul dorește să o numim astfel. Vom adăuga cuvîntul „bun”, rău, adevărat, neadevărat sau chiar fals”. Vom adăuga, cu toate acestea, să folosim zădăre cuvîntul „mai puțin”, asta vreme cît ele nu pot servi nicicîm unei analize sobre a fenomenului poetic și a celui amplificator peste măsură a faptului pe care îl vrea să descrie sau să înțeleagă și că este de neabordat. De neabordat, fie din pricina valorii scăzute a poezilor în discuție, fie din pricina valorii scăzute a criticilor. Cale de mijloc, din nenorocire, nu există. Într-un fel sau altul, însă, problema înfățișată rămîne valabilă și se arată gravă.

Un alt „păcat de foarțier” al poeziei actuale, și de această dată, prin actual se înțelege fenomenul poetic de cîteva generații încoace, se arată a fi abordarea poezilor anadun. Nu numai că acele persoane, numite evaziv și pe nedrept critici literari, nu mai fac față autorului creat și vor cu încăpăținare să le umple timpul, dar pe deasupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că nimeni nu poartă vina acestui păcat al poeziei moderne. Este un fel de a fi al ei, acela de a îndemna de cei ce o analizează la generalități, însă odată sfera maximelor generalități depășită, se încearcă să se ajungă la o analiză de mare precizie, de desupra, analize stricte, fie ele și didactice, pe text, nu se mai fac. Apar recenzii critice asupra volumelor conștinând poezii multe la număr și se spune despre toate că sînt bune sau rele, mai mult bune decît rele, că suferă de lipsa de unitate intr-un loc sau intr-altul, în sfîrșit, se vorbește în numele unei unități în planul ideilor care, de cele mai multe ori, lipsește volumului în cauză. Alteori, se iau versuri din poezii ale volumului și se comentază ca și cum ideea poeziei, sau macar arhitectura, dacă ar avea vreuna, n-ar fi de prea mare importanță. Trebuie însă spus că

Memoria veteranilor

I. Dosarul cărții „Revelion '45”

— documente, mărturii, scrisori —

In războiul antihitlerist am intrat în următoarele împrejurări, își aminteste căpitan (r) Vasile Ionescu, fost comandant de pluton în Regimentul 2, care de luptă. La începutul lunii august 1944, unitățile de recrutați ale Diviziei 1 blindate române se găseau dispersate și în zona Tirgoviste, cu Centrul de Instrucție motomecanizat la Sotina, Vulcanca, Teis, unde se instruiseră contingentul 1945. După primirea ordinului de dezarmare a nemților, unitatea s-a constituit în Detașamentul motomecanizat „Jupiter” (general Nicolae Gheorghe), având misiunea de a intra în luptă la 24 august 1944 ora 5. Toată noaptea de 23 spre 24 august 1944, s-a trecut la echiparea și pregătirea unităților de recrutați în vederea intrării în luptă.

La ora 6, dispozitivul de marș s-a pornit pe direcția Tirgoviste—București—Mogoșoaia. În capul coloanei se aflau tancurile și vehiculele blindate, după care urmau la distanțe regulamentare, restul unităților motorizate în forma de luptă de apropiere. Coloana de luptă avea cam 30 km lungime, capul aflându-se la Băleni, iar ultimele elemente din coadă de abia lăseseră din orașul Tirgoviste (cazarma Teis).

A fost poate prima oară când m-am simțit că adevărat tanchist!

La ce lupte ați luat parte?

La luptele de la Mogoșoaia, Chitila, Otopeni, apoi la cele din zona Blaj; pe Tirnava Mică-Jidve, Cetatea de Baltă (în zona Tirnava Mică), apoi la nord de Tirnava, zona Cucerdea, pe Mureș între Iernut, Cipău și Lugoj — la Carpa de Mureș. Comandam un pluton autotururi de 72 mm ce făcea parte din gruparea blindată inclusă în Detașamentul motomecanizat „Jupiter”.

În continuare, am luptat cu Batalionul blindat „Locotenent-colonel Matei Gheorghiu” pe Arșea, la Turda, Cimpia Turzii — Cojocna — Dej, după care ne-am îndreptat spre Zalău, Jibou, Carei, însoțind cu tancurile și vehiculele blindate infanteria Diviziei 9 (în special), care ataca pe direcția de efort a Armatei IV Române.

La 25 octombrie 1944, de la Carei, am intrat în Ungaria pe direcția Nyirbátor — Nyegyháza — Tokay — pină la Tisa.

Aprile 1945 m-a găsit în efectivele Regimentului 2 care de luptă, unitate ce a acționat pe teritoriul Cehoslovaciei și Austriei.

Povestii-ne un moment dramatic trăit pe front.

În după-amiaza zilei de 25 octombrie 1944, precum și în cursul nopții de 25 spre 26 octombrie, Batalionul blindat a fost introdus, fără a deține prea multe informații, în ruptura frontului german, pentru ocuparea. În plină viteză a nodului de comunicație Nyirbátor — Nyegyháza din Ungaria, aflat la 50—60 km dincolo de Carei, pentru a tăia retragerea inamicului spre Debrecen (de la Mateszalka adică spre sud-vest).

Câte orele 14.30, după trecerea frontierei vechi, am băgat blindatele în viteză, deși nu ne îndeplinim misiunea pină la orele 17.30, când se întorcea. După un marș forțat de o jumătate de oră, tancurile au intrat într-un câmp de mine (plantele pe șosea). Am pierdut două vehicule blindate numite autotururi. Nu ne-am oprit, ci am continuat înaintarea spre obiectivul ordonat. În pădurea Pusta Terna, inamicul organizează atât un puternic nod antianic, cât și o ambuscadă. N-a lipsit mult ca întregul grup de blindate să fie distrus ori capturat de germani.

După ce tancul comandat de căpitanul Souber Ioan a fost lovit de două proiectile de tun antic și imobilizat, plutonul meu a intrat imediat în luptă. După vreo zece minute, aveam două tancuri pierdute și un echipaj — al sublocotenentului Dobrescu Valerian — lovit mortal. Ca prin miracol, tancul meu a scăpat neatinș deși fusese ținta unui tun antic de 75 mm „Rheinmetal”, camuflat pe liziera unei păduri. Întrerucți m-a găsit luptând. De vinătorii germani de tancuri, — militarii de elită — dacă ne desprăsem, o mână de metri și se mai trăgea în noi din coronoale unor copaci. Ne-au sărit în ajutor bravii viătorii-moto ai căpitanului

haralamb zincă

lui Florin Pîrdevară din compania motorizată a detașamentului și citeva plătoane de dorobani dintr-un regiment de la Orăștie. În cursul nopții, ne-am organizat spărea în formația „parci”. Nici înaintea și nici în urmă nu am realizat o încercare. Începută la orele 16, lupta s-a încheiat în dimineața zilei de 26 octombrie cu victoria noastră.

În această înfruntare pe teritoriul Ungariei au căzut eroic, printre alții, echipajul B1 al autoturului comandat de sublocotenentul Dobrescu Valerian (din localitatea Botoșana — Vlașca) împreună cu alți vinători — „parci”, cum îi poreclăușă tancurile, — teșimoniști, genii, artileristi și dorobani din Divizia 3 infanterie — Pitești.

Îmi amintesc de sublocotenentul Dobrescu Valerian, era originar din Vlașca. În ajunul morții sale, stăteam de vorbă cu el. Se grăbea să-l scrie tatălui său, învâltat în anul Botoșana — Jibou. Vlașca și-a lăsat, ca în planșă, la 26 octombrie 1944, nu trăia în munte cîți ani. Nu stia, săracul, că trăia din nou în noaptea și că stătea din tot tatăl și cu care cerea poezii, fiul său se odihnea de mult în dimbul erorilor din Carei, avansat „post-mortem” locotenent și decorat cu medalia „Mihai Viteazul” clasa a III-a cu stea și frunze de stejar.

Când ați trăit momentul cel mai îndrăgostit și mai înalt?

La Cojocna în ziua de 19 octombrie 1944, când după luptele de la Cimpia Turzii, am trecut, zdrobind sub șesurile tancurilor, bariere de beton și bariere îngroșate până de-a curmăzirea drumului pe care înaintam spre districtul Transilvaniei, în dreapta Clujului, pe direcția Apahida, pentru eliberarea fratelui nostru. Pe munte pină și ora — 14.30 — când am lăsat în urmă vremeala trecerii împușcă de Detașamentul de la Viena. Accesul barierei se mai adăuga ura. Exact la 19 octombrie se împlinea și ziua de cînd șaseam începutul și trîmba cu elevii la Școala Militară de ofițeri din Buzărești. Pe atunci elev, iar la Cojocna comandant al unui pluton de tancuri!

La patru decenii de la terminarea marșului nostru, vă mai amintii de camarazii dumneavoastră?

Cum să nu! Mai ales de cei căzuți pe cîmpul de luptă. De pildă, în luptele de la Băbeasa și Otopeni am pierdut trei camarazi care-mi erau foarte apropiați: sublocotenentul Clugian F. Dumitru, un băgar originar din comuna Bărbuleț, județul Dimbovița, lovit la piept de un proiectil ce nu așteptam, ne cînd conducea focul plutonului de tunuri antic-tanc avînd misiunea de a proteja flancul companiilor de tancuri ce ataca obiectivele construite de germani la Otopeni. Avea la Tirgoviste o iubită și își amintea cu dor de ea.

Nu-l pot uita pe sublocotenentul Mocănescu Gheorghe, comandantul secției 1 autotururi Sikora R2 — 76 mm din Bateria 61, căzut și el eroic la asaltul aerodromului Otopeni. Era tată a doi copii (de 4 ani). Tancul său, lovit comitent de două proiectile grele, a fost incendiat. Toți membrii echipajului au ars de vii

în tanc. A fost decorat post-mortem cu ordinul „Mihai Viteazul” cl. a III-a și avansat locotenent.

Îmi mai amintesc de locotenentul Negoescu Virgil, fiu al plaurilor dimbovitene, din Fieni. Fusese instructorul meu la Centrul de Instrucție a tanchiștilor din Tirgoviste. A căzut eroic la 26 martie 1945, în timpul atacului localității Besa din Cehoslovacia, pe cînd intra, în fruntea plutonului său de tancuri, într-o luptă inegală. După trecerea unor șanțuri antic-tanc și a unei zone fortificate, contraatacat din flanc și frontal, de către „Panzer” germane. În această ciocnire „care pe care”, s-a găsit sfîrșitul și comandantul companiei, căpitanul Constantin Gheorghe. Mai trăia cînd l-au scos din tanc cu picioarele rupte, dar a murit în drum spre spital.

Care a fost soarta echipajului dv.?

Din fericire, întreg echipajul meu cu care am luptat în războiul antihitlerist trăiește pină astăzi deși, ne front, am avut zile grele. Mă revăd cu plăcere cu Marin Florian, fost mecanic conducător; cu Paleu Emil — fost comandant; cu Stan Matei, fost ochitor trăgător pe autotur. După acesta din urmă nu mai stiam nimic după venirea de pe front și multă vreme nu l-am mai întîlnit. Dar... în 1964, l-am reîntîlnit întâmplător în următoarele împrejurări:

În noiembrie 1964, în calitate de inspector al Băncii de Investiții Tirgoviste, mă găseam în control la Șcheia petroliferă Vîrfușia, lucrăm într-un birou. La un moment dat, intră un muncitor și cere să i se elibereze un bon pentru o salopetă și o pereche de bocanci. L-am recunoscut imediat pe fostul meu ochitor trăgător de pe tanc. Precis că-i „nea Matei”, mi-am zis și am continuat să mă prefac că lucrez. Și el mă urmărea cu poada ochilor. Cînd și-a terminat treaba, a dat o plecă. M-am ridicat și l-am ajuns din urmă, întrebându-l: „Nu ești dumeasta, Stan Matei?”

A luat poziție de drept și mi-a răspuns: „Da, domnule sublocotenent Negoescu, eu sînt”. Ne-am îmbrățișat, ne-am sărutat, am stat de vorbă și mi-a povestit că era fostul la o baterie de escadre de la Seta.

L-am întrebat: „La ascultă, nea Matei, de fapt noi de cînd nu ne-am mai văzut?” „Chiar nu vă amintii, domnule sublocotenent? Din Valea Mureșului, de la Cîndu, nu ne-am mai văzut, cînd mi-ai salvat viața. Era într-o zi de septembrie 1944, dimineața. Dumeavoastră ați fost dinaintea noastră și răsunăse, la lăcșuș, iar tancurile noastre au rămas camuflate în Miera de salcîmi și acceptivile de la ferma Gabor din lăcașul Cîndu; la placare, ne-ati ordonat să nu ieșim din tancuri. Nu v-am ascultat. Am ieșit din tancuri că ne era tare cald și ne-am culcat pe ierbă.

R. DOCUMENT
— extrase —

Marele Stat Major al Armatei
Comunicat

asupra operațiilor din ziua de 28 decembrie 1944

[...] La est de Budapesta, trupele noastre, trecînd la atac în legătură cu forțele aliate sovietice, au străpuns adînc apărarea inamicului și au ajuns în imediata apropiere a perifericilor orașului.

An fost cucerite localitățile Pécel, Ropcsubána, Rákossiget, Nagytercsa și Kisitercsa.”

Notă telefonică
Zefirul
cître
Veronica!

Report operativ nr. 348 din 29 decembrie 1944, ora 19

[...] Direcție:
[...] zilele de 21 spre 28 decembrie s-au distins următoarele unități și comandanți:
a) Colonelul Rusu Virgil, comandantul Regi-

Monumentul ostașului român de la Carei, operă a sculptorului Vida Geza

mentului 1 derobanți, care, cu cele două batalioane ale sale și cu (batalionul) 2 din Regimentul 25 derobanți, în cursul zilei de 27 decembrie, după lupte grele și eroice eforturi, a reușit să pătrundă și să cucerescă unul din bastioanele întărite în zona sud-est Kerepes, ce formau centura de apărare a Budapestei, iar în cursul nopții de 27 spre 28 decembrie, printre-o înaintare viguroasă și asalt îndrăzneț, a cucerit și localitatea Kistarsca, deschînd astfel drumul armatei române spre Budapesta.

Povestea colonel (r) Rusu Virgil, fost comandantul Regimentului 1 derobanți.

Pe scurt, iată cum s-au petrecut faptele. În seara zilei de 27 decembrie, o ceață densă s-a lăsat de-a lungul frontului ca o perdea de fum. Ei bine, tocmai ceasta asta nesuferită imbită cu pulbere mi-a sugerat ideea unui atac de noapte prin surprindere. Adică să încerc să reușesc la adăpostul întinerului și al celei ceea ce nu izbucnise alie în sîr, pe lumină. Ar fi fost un atac pornit din proprie inițiativă și pe deplina mea răspundere. Într-un cuvînt, nu raportasem diviziei gândul ce nu-mi dădea pace. Întra în competența mea. Nu am trimis însă în acest atac de noapte ostași istovii în luptele purtate pină atunci, ci pe cei ținuți în rezervă... pe ostașii companiei a doua. Ideea mea a fost înțeleasă; împlinirea ei se baza pe elementul surpriza. În ultima vreme, se obișnuise cu gîndul că românii atacă numai la lumina zilei, noaptea preferînd să-și odihnească mîdiarele, să mînceie în tîină o ciordă caldă... Așa că mi s-a vrîmăscit trecea la un atac de noapte prin surprindere al inamicului nostru.

A urmat ceva greu de descris... Compania a 2-a s-a apropiat pe nesimțite de pozițiile inamicului și l-a atacat așa cum îl cerusem. Ce îl cerusem? Să cuceresc doar dealul și să-l mențin. Și ce a ieșit? Surpriza pentru inamic a fost atât de neașteptată, încît, intrînd în panică, s-a retras fugind în dezordine, antrenînd în panică și unitățile de rezervă, care, într-o situație ca asta, aveau misiunea să-l vină în ajutor și să ne răpească posibilitatea de a dezvolta succesul...

Tot înaintînd, ne-am pomenit într-o pădure. Într-o asemenea conjunctură nu e suficient să pozezi o hartă, o busolă și îndrăzneală. Am dat de casa unui pădurar. Nu era părăsită. Pădurarul ne-a dat un ghid care nu ne-a înșelat. În dimineața zilei de 28 decembrie, ostașii mei au pătruns în comuna Kistarsca, am cucerit-o și am pornit mai departe în urmărirea inamicului. Am ratat o altă comună — Nagytercsa... Pentru cucerirea ei a urmat o luptă violentă, dar, existînd de-acum posibilitatea de a o manevra, l-am silit pe vrăjmas să se retragă spre Cîn-

Sentimentul istoriei literare

drept să spun, pe la începutul anului 1958, încă în primele sale zile, cînd se pregăteau numerele așa numite de probă ale revistei „Lucașfăruș”, cel puțin unii dintre noi, nu aveau cert sentimentul istoriei literare la care participam, pe care o făceam. Jocu începuse, căci dacă subtitlul acestui eveniment teoretic jocului totuși ne părea un joc pasionant, la care mai toți din echipa de entuziaști care-l avea în frunte ca principal animator pe mereu neuitatul Mihai Dragomir luserăm parte anterior. Unii, cei mai tineri, pe cînd eram studenți ai Școlii de Literatură și critică literară „Mihai Eminescu”, unde se tipărise, cu mijloace tipografice rudimentare, revista „Ani de ucenicie”, actul de naștere al generației literare care număra în rîndurile sale pe Nicolae Labiș, Ion Gheorghe, Doina Sălăjan, Gheorghe Tomozei, Mihai Negulescu, Elena Dragoș, Mihaela Mavrodin ca să-i numesc mai întîi pe poeții cei mai marcanți, fără a uita însă numele unor prozatori ca Ștefan Luca, Marin Ioniță sau Al. Ovidiu Zota.

Zarurile fuseseră aruncate, vorba cezarului, așa că ne apucaserăm cu toată seriozitatea de lucru, cu toate că unii dintre noi nu știam dacă vom face parte din redacția care va avea cîntecul de-a tipărit, sau de a-și înmuia condeiul de-a dreptul în „Lucașfăruș”. În ciuda unor ostilități făcuse sau surde — și nu uităm că forțele clarvăzătoare din partidul comunistilor nu triumfaseră încă, nu venise anul 1965, anul celui de-al IX-lea Congres al partidului! — ne pususerăm serios pe treabă pregătind repetate numere de probă, unul mai bun decît altul. În ce mă privește, nu mai dădeam înlătur de la nici o solicitare, nu numai de colaborare, dar chiar de curierat.

Săptămîna de săptămîna, „Lucașfăruș” își contura profilul așa cum într-un memorabil prolog îl definește Mihai Dragomir alături de Aurel Martin și Ion Dodu Bălan. Prologul pe care-l invoc am pretenția că nu e cu nimic mai prejos de Programul „Dacii literare” formulat de Mihail Kogălniceanu și colaboratorii săi apropiați. Amintind contribuția esențială a lui Mihai Dragomir, și nu-i uităm pe Nicolae Tăutu și Victor Tulbure, tovarășii săi de cîndină într-o poezia patriotică.

Ceea ce aș vrea să se rețină de la început e că revista „Lucașfăruș” în fruntea căreia s-a aflat la apariție și mult regretatul Mihai Zeniuc a fost, de la început, o revistă de luptă, s-a constituit ca un instrument de luptă pentru o nouă renastere a literaturii române, ceea ce a și reușit s-o realizeze, să mă lerte contrafeti de la alte publicații contemporane — de altfel ei înșiși colaboratori de nădejde ai „Lucașfărușului”

Gh. Boțan: „Poisaj”

ca Nichita Stănescu de la „Gazeta literară” sau Ion Horea de la „Viața românească”.

Scind serialul „Poezii”, cînd erau tineri, și toți poeții erau tineri fie că se numeau Tudor Argehi sau Adrian Păunescu care debuta abia — am avut prilejul să evoc nemurărâte întîmplări semnificative din acei ani, unele petrecute la canacul „Nicolae Labiș” un al doilea simbol mereu arzînd al „Lucașfărușului”. Tocmai de aceea mă ațin în a relatea alte și alte fapte demne de a fi reținute de istoria literară. Ceea ce nu înseamnă că ele nu stăruie, cu miezul lor de foc, în memoria mea, odată și odată vor avea răgazul să povestim totul.

În orice caz ceea ce trebuie subliniat în poezia literară a „Lucașfărușului” e strădania de a reuși în paginile sale toate forțele literare riguroase, de la Mihail Sadoveanu și Tudor Arghezi la Radu Boreanu sau Al. Philippide. Păstrează printre relieve sfînte inimii mele manuscrise semnate de Al. Philippide, de Maria Banuș, de Violeta Zamfirescu și, bineînțeles de Mihai Dragomir. Regret că unele din ele, împrumutîndu-le unui poet profesor la o școală de agricultură, nu mi-au mai parvenit. Dar, fără îndoială, dincolo de orice manuscris, mai scumpă mi-e amintirea obținerii unor colaborări de la marele învățat Tudor Vianu sau de la bătrînul prozator Ion Agărbiceanu.

Cum totdeauna mă voi nedumeri că am avut șansa să public unele din primele poeme ale Constantin Buzea, ale Anel Blandiana sau Ioan Alexandru. Fiecare pagină publicată conține o întregă istorie literară, după cum s-a dovedit

cu timpul. Avînd în vedere faptul că de la „Lucașfăruș” am trecut în februarie 1966 în „Viața studentescă” se poate spune că roadele învățării abia acolo aveau să se vadăscă prin efortul personal de a concepe o revistă social-politică în plin proces de revoluționare a școlii superioare românești. Multe din talentele descoperite la „Lucașfăruș” au continuat să colaboreze la „Viața studentescă” sau „Amfiteatru”, reviste împrindite „Lucașfărușului” prin elanul și viziunea lor patriotic-revoluționară. Alte și alte nume deopotrivă de poeți dar și de publiciști s-au adăugat în sirul de luferiști, pe lângă Marin Sorescu, Nicolae Dragoș sau A. I. Zănescu, au apărut Nicolae Dan Frunteleț, Mircea Florin Sandru, Monica Zvirjinschi. Dar să nu-l uit pe multilateralul om de presă Tudor Octavian sau pe Octavian Stiranu și Ion Cristoiu, ultimii doi din școala publicistică a Clujului.

Cit de prodigos în instaurarea unui nou climat literar, cu adevărat revoluționar, a fost „Lucașfăruș” ne dăm seama cu claritate în anii din urmă. Poate tocmai de aceea sentimentul cel mai puternic pe care-l reținească evocînd începuturile din 1958 ale revistei „Lucașfăruș” este cel al istoriei literare. Nu știu alții cum sînt, îl patfrizez pe marele humulețean, dar pe mine acest sentiment mă convinge că generația noastră a cunoscut, ce alții n-or cunoaște, aceea care după noi s-or naște.”

Nicolae Stoian

Grija părintească

Cu cit vă caut mai mult
În trecut
Și-n depărtare,
V-adineții rădăcini în pămînt
Și-n uitare.
Venii, din cînd în cînd,
În gînd,
Ca o mustrare,
Să-mi amintii de trecerea cea mare

Nu vrei nimic,
Cum n-ai vrut niciodată,
Aștia doar
C-ai rămas voi
Tu bun cu noi,
O mamă-ngrijorată
Și-un tată
Cum n-a fost nimeni, niciodată
Și-mi pregătiți culcuș
Și-n lumea cealaltă...

Ion Dodu Bălan

Sufletul cuvintelor

Urmare din pag. 1

nonviolente, de tip armonic. Limbajul nostru revie și predispoziție afectivă „trebuie să fie la noi și un fel de a simți așa viața, de-a veni cu o anumită frăgezime și blîndețe în mijlocul lucrurilor”. Pornind de la aceste constatări putem lesne înțelegi că specificitatea noastră, tiparul ei „sofistic” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea lor în cadrul universalei dușmăniții ci frăgezimea vieții și a legăturilor dintre ele”. Autorul, după cum vedem, furnizează prețioase date despre metabolismul limbii noastre, concluzii ce pot genera o poezică românească fundamentată pe spiritul tradiției. Căci nu e lipsit de interes a afla pe ce cale rămînem autentici și cînd sintem în pericolul de a ne îndepărta de esența noastră, atrași de sirenele unor mode efemere. Prin hermeneutica atentă a limbajului descoperim, iată, poartă spre modernitate conținutul „înțelepciunii” născut din „înțelepciunea de a vedea nu ostilitatea lucrurilor, nici fragilitatea

POST-RESISTANT

aceste zile fierbinti, când revista adună în paginile ei treizeci de ani, se cuvine să ne gândim la ea nu ca la o simplă alcătuire de litere și hirtie, ci ca la o ființă vie spre care, de ani de zile, se îndrăgășește gândurile și speranțele noastre. Dorința de dialog, de comunicare propriu-zisă, este altă de mereu, încât, dincolo de fireasca ambiție de a te vedea tipărit, rămâne nevoia de cunoaștere reciprocă, prietenească, durabilă, cu alții. Textele pot fi mai bune sau mai slabe, ele însă n-au cum să auzăze sentimentul de încredere care a făcut ca într-o zi, după îndelungi ezitări, să fie trimise redacției.

Bineînțeles, din acest dialog sînt excluși cei care se poartă cu noi, ca și cum ar fi de partea cealaltă a unui ghiseu, unde se dau informații și aprobări de lemn. Am mai spus și o mai spunem: nu sîntem funcționari, adică nu ne punem micutele înainte de a deschide scrisorile. Așa cum nici corespondenții noștri, ne place să credem, nu sînt niște inși care, în lipsă de ceva mai bun de făcut, produc literatură. Și unii și alții n-au decît un singur țel, credem, și anume de a adăuga literaturii în general, române în special, opere valoroase, demne de toată grija și admirația noastră.

SAYETA CASAPU, București. Fiți mai explicită și dacă se poate, trimiteți-ne proză, ficțiune și intimă. Altfel ne pierdem vremea, nu? **ALANDALA, București.** Facem o excepție publicând acest pseudonim alina, pentru a declara că nu citim, refuzăm, pur și simplu, să citim ceva semnat astfel.

DUSA GHEORGHE, Mănești, Prabova. Cu sute de degete m-a strins în brațe salcia ploasă de la marginea râului Teleajen, încît mi-a fracturat sufletul și coloana înfinită a dragostei, m-a strins în brațe cu atîta putere de parcă ar fi vrut să mă strângă și numai pe mine, dar eu, și atunci cînd vă fi nevoie de un prieten, să nu-l mai caute... Etc., etc., etc. Cu alte cuvinte, sîntei îndrăgostit și bateți cîmpii. Altfel, cum să înțelegem enormitatea asta? Am vrut atunci să mă spal de sudoarea (?) primului sărut...

IONEL PROTOPOESCU, București. „Azi n-am să scriu” — „Privesc lîterele mici și cînd te dă niste ierburii și mă tem că-ntr-o zi, scrisul acesta ar putea să m-acopere, lîterele ar putea să-mi devoreze trupul și hrănite cu mine să crească, să crească...”

Mi-e frică, încerc să m-ascund, azi n-am să scriu, mine nu, mi-e tare frică de tot ce rămîne aici, pe hirtie, dar nu pot, nu pot și sînt nevoia acestei prelungești, acestei morți otrînte lerburi puțin mai tîrziu.

Si scriu, și scriu, și scriu, și simt cum mă trec, și simt cum rămîn mai puțin, mereu mai puțin”.

Ce ar fi să vă țineti de cuvînt? **ADRIANA GROSU, Ploiești.** Scrioarea e mai frumoasă decît proza trimisă (romantică și romantică). Reproducem din ea:

„Pînă acum lumea era formată, pentru mine, din „paginile” ei obișnuite și prea ușor trecătoare, dar acum a căpătat o nuanță de freamăt, de zvircolire necunoscută pînă acum. Dar ce este mai frumos, este faptul că revista „Lucașfăru” a devenit pentru mine cartea de căpătîi, sălășul de liniște și lumină al sufletului meu. Trebuie să mă scol, cînd încă soarele nu s-a trezit bine, pentru a putea să-mi ocup un loc în rîndul ce se formează la chioscul de ziare din cartier, pentru a putea să prind ziarul preferat.”

Am ajuns să citeș fiecare pagină cu „sufletul la gură”, să mă bucur de fiecare sentiment de bucurie și izbîndă a omului care își poate deschide gîndul atît de larg și de concret.”

CATALIN RĂDULESCU, București. Înainte de a vă citi proza dvs. „Cazarma martirilor” am văzut filmul în care lucrurile se petrec aioma. Să fie vorba doar de o coincidență sau de un plagiat? Ei?

EMIL GAVRILIU, Breasta, Dolj. Ne pare rău că v-ați îmbolnăvit „de niste maladii cardiovasculare care, după toate aparatele, mă vor face curînd să dau ortul popii (n.n. doamne fereste!)”. Ne pare la fel de rău că gîndiți așa...Nu mai corectez și din lista de timp și pentru că manuscrisul ar conține „pete” plictitoare. Cine e de meserie știe ce vreau să spun”. Cînd vă răzîndiți, trimiteți-ne și alte texte, corectate însă. Pînă atunci, mărturisim că nu v-am întîlnit. Poate că nu sîntem de necesitate. Din ferice aveți umor. Folosiți-l și în ceea ce vă privește.

VASILE ALEXANDRU, Tr. Jiu. Scrieți despre dv., foarte bine, nu vedem nimic rău în asta. Numai că scrieți slab, folosind multe clișee din literatura interbelică, inspirată de periferia marilor orașe. Fiți mai aspru, tăiați tot ce va prisosește.

Julian Neacșu

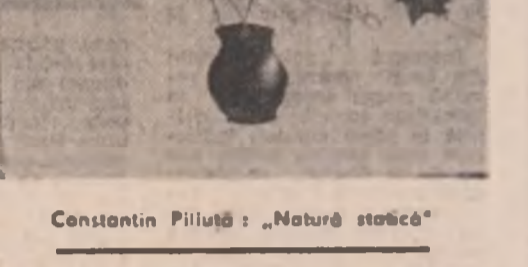
REMEMORĂRI „Leul în iarnă”

astfel apare văzut de departe: ca un leu cuprins de imprevizibilă iarnă, sarcastic și cărunt, singular sau inconjurat de adulatori vremelnici, sprințeați și crinchen în aparență.

E elegant și athletic, mult mai tînar decît subsemnatul, și altura sa de fost boxer a băgat spaima în mulți autori și în mulți critici literari de varii vârste.

Vine îmbrăcat în alb ca un mire prezent benevol la o eventuală oficiere maritală. Stă la masă și se gîndește (sau poate numai stă, vorba ardeleanului) și în jurul său mișună prozești și prozelite.

E din părțile Moldovei, deși, nu știu că se revendică aromân. Are o suflare de zeflemea care nu m-a impresionat niciodată.

Constantin Piliuță: „Natură stoică”

Eu iubesc în el criticul fin, intelectualul subțire, fibra, linia, susținerea ilustrativă a ideilor sale și nu în ultimă instanță pe marele profesor care este Alexandru Piru. Nu știu de ce mi s-a scris să-i caligrafiez numele cu doi de „r”. Merită și grașind în stil personal birfeste pe toată lumea și chiar pe sine însuși. E abil, sarmant, conversativ, fin băutor (unde s-o fi ascuns Mateiu Caragiale?) agresiv în lipsă de partener, culant și, în sfîrșit, „un creator mare” domnule.

E atît de viu și inteligent încît îmi pare rău că nu-mi este tată.

Are onoruri universitare, profesor doctor docent și alte cele. **Alexandru Piru** sfîit de umbra

lui Călinescu căruia i-a fost elev și ueniec i-a rededit opera cea mai valoroasă a literaturii și simțirii românești. Peste întimplări de tînaș, peste subiectivismele inerente, ați făcut, domnule profesor, ceea ce trebuia.

În rest, în ce vă privește, sîntei liber ca un fluture. Critic fin tenut cultivat, sedus de unele nume fără rezonanță, vă amuți că știu de ce nu m-ați băgat (ce termen?) în Istoria Dv. literară. Și-mi pare rău și nu orea. Vă cunosc aproape bine. Știu că abia dispărut de la masă (de la masa din grădina scriitorilor) clamați cu intimidabilul Dv. Ion: „Cine se crede Micu așa? Ce-a scris el? E un ardelean care se face că are umor, scrie parodii. Și pe mine m-a parodiat dragă...”

Scrie de toate și n-are nu știu ce talent! De acord! Da mă lăsam de parodii eram prezent în Istoria dumneavoastră literară, dacă nu mă lăsam tot așa era...

V-am văzut într-o zi posomorît și tăcut, neliniștit și poate ușor mahmur (scuzați expresia) stînd singur sub umbra unui platan răcoros și cu doi de poezii... Astfel că, lăsați-mi mie grădnică, dacă există cineva (cineva deasupra grădini pe care o știți) atunci, acei cheva să vă tînaș multă vreme în puterea inteligenței scăpărate pe care o aveți. N-am să uit cum într-un an, la mare, orgolios și adolescentin, m-ați răbîns spre zori zilei după o discuție nocturnă asortată cu vin sec și mult sifon.

N-ați rîvnit gloriile administrative, n-aveți datorii la Fondul literar „organul” Dv. critic funcționează ireversibil (cînd vreți) sîntei liber și fără motenitori. Eu de asemenea sînt liber și cu doi de poezii... Astfel că, lăsați-mi mie grădnică, dacă există cineva (cineva deasupra grădini pe care o știți) atunci, acei cheva să vă tînaș multă vreme în puterea inteligenței scăpărate pe care o aveți. N-am să uit cum într-un an, la mare, orgolios și adolescentin, m-ați răbîns spre zori zilei după o discuție nocturnă asortată cu vin sec și mult sifon.

Estimatea dumneavoastră, declarînd că v-am făcut un poet. Acum, în țina acestor noții caniculare, m-am însălat cum m-am priceput. Veti zice: „Ce-i chestia asta dragă Micu? Ce-nseamnă leul în iarnă? În primul rînd, ați, că lei nu suportă iarna. Nu?”

Adevărat. Dar, totuși, sîntei un leu în iarnă și noi vă admirăm de departe și, uneori, ne este frică să ne apropiem prea mult. Mai ales, acum, după apariția acestui articol în care am vrut să vă demonstrez ce mult vă iubesc...

Mircea Micu

A APĂRUT Almanahul „Lucașfăru” 1988

Pași către Marea Unire • Eminescu și prietenii lui • România, pămînt al speranței • Hălăuțirea și hăcuirea Iugoslaviei • Karate — arta nonviolentei • Din nou în căutarea Atlantidei • O maldade a secolului? • Spionajul economic • S.F. • E.M. Cioran despre Mircea Eliade • Hemingway — ca un iaur în arenă • Urme de pași de stînci • Blestemul radioactivității • Sida în răsărit • Mirajul Hollywoodului • Marilyn Monroe • Eu mihi classa? • Acesti băieți minunati și pioșoarele lor truditare, • Căvinie înlocuiește • Sîrinx • Georges Simenon: „O întimplare cu Maigret”.

CUMPĂNA

Poveste solară
În miezul soarelui stau orbii stîrși,
ochi în ochi se priveș
fără clipire, fără osteneală.
Lumina soarelui
a doar dureauă din privirea lor.
Cînd se va stînge
această durere,
intorși asupra noastră,
ochii lor vor lumina lumea.

George Alboiu

mihai păsculescu

Navighez cături de umbră,
cîcîind
pe firele de iarbă ce plîng
sub talpa mea.
Din depărtări, o rază de lumină,
împrăștie ceața.
Urcînd pe culmi,
stele ce cad,
imi luminează tracutul,
numărînd trepte, coline, piscuri.
De acolo de sus,
îngîndură privesc toboganul,
Oare fost-am pe piscuri?

Statornica iubire

Curcubeul urcă-n culori,
pe cerul limpede se reflectă talozuri
Filaoane de aur, graminea
își dau mină cu Oltul.
Mureșul și Dunărea
Găsc oțita mireasmă-n
tine, țară, încît
sub statornica iubire ființa mea
privește într-o dulce ferice.
Apoi tară cum își plămădești
piinea în albia dreptă.

Ochi verzi

În urma ochilor tăi
lingă steaua ce se ridică
mă înșipă gînduri aprinse
adîncul îmi supă futuna
speranța incintă vîntul
culeg perle rămas
ducîndu-le precum euforia mării.

Putere

Răcnește în umbra mea,
puterea,
așternută pe baloanta vieții
în foșnetul ierburilor îngăbenite.

elisabeta băbeanu

S-o aduc în adîncul sufletului meu
Mingiață de somnul lui Orfeu
Meodimnită în vîzduh, legănată de valuri
Metamorfozată într-o icoană fluidă,
Lut fulgerînd în lumină,
Gînd sfișiat de nevoia speranței,
Fluul mereu mai fierbinte.

Văzduh de Patrie

Văzduh albastru, lumini pretîndeni
destine încapote străjuiesc
hotare,
poliromie veșnică-n eter.
Soare răsărit din roua grîului.
Mă adăp Patrie la izvorul
iubirii și bunăstării tale
oscultînd noștea lăutului
ce-mi graiește în limba
acestei lumini.
Inconștientă cuvîntelor mele
ce strălucesc pe drumuri și ceruri
cuprinse în inimă.

Memoria

O, tu cerule, adă-mi memoria Dunării
Cu meandre în dangătul cîpețului din turle
mare

CRONICĂ

Urmare din pag. a 5-a

tineri eu venit în grup la Cenaclul revistei Lucașfăru, dar nu scriu azi cu mine alora, eu este individual”. Mihai Ungheanu consideră că tot cei patru debutanți de astăzi trebuie încercați, pentru că avem motive să-i încurajăm, scrierile lor se dau aceste motive.

În încheiere, Nicolae Dan Frunteleat își exprimă convingerea că, fiind tratați ca poeți

Luis Buñuel ULTIMUL MEU SUSPIN

FRUMOASELE AMINTIRI

Intovărășit tot de Eluard, revin la «Gallimard» cu un ciocan mare ascuns sub impermeabil. Însă este prea tîrziu. Revista este deja tipărită.

Ultima hotărîre a fost ca revista Varietés să publice și a scenariului lui Un chien Andalou (și așa a și făcut), iar eu să trimis un număr de săptămîncele cotidiane pariziene o scrisoare de «indignat protest» în care să afirm că am fost victima unei infame masinațiuni burghize. Șapte sau opt zile au publicat scrisoarea.

Afară de aceasta, pentru Varietés și pentru Revoluționarii realismi am scris un prolog în care declarăm că, după modul meu de a vedea, filmul nu era altceva decît o chemare publică la asasinat.

După un timp am propus arderea negativului filmului în piața Tertre din Montmartre. Așa a și fost făcut, fără să șovăi, vă jur, dacă a și fost lăsat. Și chiar acum sa face-o. Nu m-ar văzut în Mexic, după război. Cînd au filmam prima mea peliculă mexicană, Gran Casino, a venit să-mi ceară de lucru, indiferent ce anume. Am căutat să-l ajut, ceea ce era un lucru destul de greu, deoarece eu însumi mă aflam într-o situație precară. În Mexic, el a trăit cu pictorița Remedios Varo (cred că s-au căsătorit, nu sînt sigur), pe care o admîr tot atît de mult ca și pe Max Ernst. Peret era un suprarealist în stare naturală, curat de orice compromis, și aproape întotdeauna, foarte sărac.

Grupului l-am vorbit despre Dali și l-am arătat mai multe fotografii ale tablourilor sale (printre ele, portretul pe care mi-l făcuse) care au obținut o apreciere destul de mediocră. Însă

Louis Aragon, sub înfățișarea sa de om politic, avea un suflet năvalnic. Din toate amintirile pe care le păstreș despre el (cu toate că noi continuăm să ne vedem prin 1970), una mi s-a înșipărit pentru totdeauna. Eu locuiam pe vremea aceea în rue Pascal. Într-o dimineață, mă pe la ora opt, primesc o scrisoare prin poșta pneumatică, în care Aragon îmi cere să merg să-l văd cît mai curînd posibil. Mă aștepta. Voia să-mi comunice ceva foarte grav.

Junătățile de oră mă tîrziu, soseș în casa lui din rue Campagne-Première. În cîteva cuvinte îmi spune că Elsa Triolet l-a părășit pentru totdeauna, că suprarealistii au publicat o broșură injurioasă la adresa lui și că partidul comunist la care era afiliat hotărîse să-l izgonească. Într-o acumulare incredibilă de circumstanțe, întreaga sa viață se năruia și, într-o clipă, pierdea tot ce avea importanță pentru el. Și totuși, în nenorocirea sa, el se agita prin birou ca un leu, oferînd una din cele mai admirabile imagini de bărbăție pe care mi-o amintesc.

A doua zi totul se aranjase. Elsa reveni și partidul comunist renunță a-l izgoni. Iar în ceea ce privește suprarealistii, aceștia nu-l mai interesau. Păstreș o mărturie a zilei acelea, un exemplar din Persecute Persecuteur cu o dedicație a lui Aragon care spune că există zile în care se bucură că îi vine un prieten să-l strîngă mina — cînd simți că totul se așfîrește... Sînt cîncizeci de ani de-atunci.

Albert Valentin forma și el parte din grupul acelei epoci, cînd intrasem și eu. Era ajutorul lui Rene Clair, participa la filmarea lui A nous la liberte și nu făcea altceva decît să se repețe: «Veti vedea, cred că este un film cu adevărat revoluționar, o să vă placă mult.»

Întregul grup venise la premieră. Filmul dezamăgise în așa măsură, fusese atît de puțin revoluționar, încît Albert Valentin fusese expulzat din grup deoarece ne miînșe. Mult mai tîrziu, îl vedeam la festivalul de la Cannes, era un tip simpatic și foarte amator de ruletă.

André Breton era un bărbat foarte educat și cereemonios ce săruta mina doamnelor. Era foarte sensibil la umorul sublim, însă detesta glumele grosolane și menținea în toate situațiile o atitudine de oarecare seriozitate. Pentru mine, poezia pe care a scris-o cu privire la soția sa, împreună cu operele lui Peret, reprezintă cea mai frumoasă amintire literară a suprarealismului.

Calmul său, înfățișarea sa plăcută, eleganța sa, judecata sa sănătoasă nu-l împiedicau să aibă accese subite și teribile de minie. Cum totdeauna îmi reproșa că nu vreau s-o prezint pe Jeanne, logodnica mea, celorlalți suprarealiști, și mă acuză de a fi gelos ca un spaniol, am acceptat să merg împreună cu Jeanne la ei acasă să luăm masa.

La masă se aflau, de asemenea, Magritte și soția sa. Agapa începu într-o ambianță sumbră. Dintr-un motiv de neînțeles, Breton nu-și ridică nasul de pe farfurie, era încruntat și vorbea monosilabic. Noi ne-am întreat ce s-o fi întimplat cînd, deodată, nemaiputîndu-se abține, Breton arătă cu degetul o cruculiță pe care soția lui Magritte o purta la gît, atrînată de un lîntșor de aur, și declară cu

voce tare că lucrul acesta reprezintă o provocare intolerabilă, și că putea să-și pună altceva pentru a veni să ia masa la ei acasă. Magritte sări în apărarea soției sale. Disputa — foarte aprinsă — a durat cîteva timp, apoi încetă. Magritte și soția făcuseră un efort pentru a nu pleca înainte de sfîrșitul seratei. Relațiile lor se răciră cîteva timp.

Breton putea da importanță exagerată de mare unor detalii pe care un altul le-ar fi trecut cu vederea.

Într-o zi leși din casă alergînd, pentru a răsturna cu lovituri de picior o ladă portativă a unui vînzător ambulat de biblii.

Breton ura muzica, la fel ca mulți alți suprarealiști, în special, opera. Inversîndu-mă să-i scoot din cap această gresală, într-o zi am reușit să-i conving să mă însoțească la Opera Comica, împreună cu alți membri ai grupului, bineînțeles, Rene Claire și Eluard. Se reprezenta Louise de Charpentier, pe care eu o cunoșteam. De-abia ridicată cortina rămînem înmărmuriți vizînd decorul și personajele. Ceea ce vedeam nu aducea cu nimic cu opera tradițională care mie îmi plăcea mult. În scenă intră o femeie cu o superă și începe să cînte aria supei. E prea de tot. Breton se ridică și părășete insolent sala, indignat că și-a pierdut timpul. Cealtăți îl urmează. Eu desamnez.

În timpul războiului, îl vedeam des pe Breton la New-York și, apoi, la Paris. Am rămas bun prieten pînă la sfîrșit. În ciuda premiilor pe care le-am primit la diverse festivaluri, el nu m-a amenințat niciodată cu excomunicarea. Chiar mi-a declarat că Viridiana l-a făcut să plîngă. Îngerul exterminator, din contră, l-a cam dezamăgit puțin, nu știu de ce.

Prin anul 1955, m-am întîlnit cu el la Paris. Cum era puțin cam devreme, ne-am repezit să luăm un pahar cu vin. L-am întreat de ce a fost expulzat din grup Max Ernst, vinovat de a fi obținut marele premiu la Bienala din Veneția.

— Ce vrei să-ți spun dragă prietene? — îmi răspunde. Ne-am despărțit de Dali pentru că s-a transformat într-un nenorocit de negustor. Acum același lucru se întîmplă și cu Max.

O clipă rămîne tăcut — și eu văd pe fata lui o suferință profundă, autentică — apoi adăugă:

— Este trist să fi obligat să recunoști, dragul meu Luis; însă scandalul nu mai există.

Eu mă aflam la Paris cînd a murit Breton și am luat parte la înmormîntarea lui. Nedorînd să fiu recunoscut, pentru a nu fi obligat să stau de vorbă cu persoane pe care nu le mai văzusem de patruzeci de ani, m-am retras într-un colț, și m-am degizat puțin, purtînd pălărie și mănuși.

A fost o ceremonie foarte scurtă care a decurs în deplină liniște. Apoi, fiecare s-a îndreptat care încotro. Regret că nimeni nu luase cuvîntul ca să spună cîteva cuvinte lungă mormîntul său, ca un fel de adio.

În românește de
Esdra Alaschid

Lirică franceză contemporană

F. J. TEMPLE

n. 1921

Fundament

Iată, e vremea reivirii berburilor după marile cosiri...

Sub licheni piatra își păstrează prospețimea; reinsufletește voci, la zgomotul pașilor furiași ai bătrînului copil...

Drumuri pastorești

lui Jean Carrière

Prin vulețul viitorilor măril venea mireasma serpuțoare, mosul însușos din lina atîrnînd a oilor...

Behăitului dulce al mioarelor

cu ugerete umflata de lapte ura peste usorul tropăi fără memorie...

atunci cînd se înalță mirosul de fum și cel de lînă agățată prin mărcini.

Urmu apoi zeii cu părul cărbunui reflectînd sunetele tălăncilor; ciobanii ca niște prinți luminoși...

Ceas

Amintește-ți vara, vîntul nopților, străvezile fantome sub luna grea...

JEAN JOUBERT

n. 1928

Portret de om

Fu, Marcus Silesius, poet, m-am amuș lumii, și în pădure, în cea mai întinecată...

PREZENȚE ROMĂNEȘTI

Deschideri

apărut în editura L'Age d'Homme, cu sediul la Lausanne, primul volum din sistemul filosofic blagian...

De atunci sunt locuitorul făcerii; mă trezesc odată cu mistreții, aștept cerbul în pragul împărăției sale...

Un cap

Un cap se zărește printre ramuri; roșcat, cu pistrui negri, dar fără chip. Se umflă...

— după De Chirico —

Desen de Fernand Leger

Ce vad ei?

Nicotodată pînăcum nu o-o averturam alii de departe prin noaptea plina de fașnet de pene...

JACQUES RÉDA

n. 1929

Marea

Un soare fix și alb străluce între ramuri. Fîcări subțiri arzînd înainte albastru puternic...

Care de cealaltă parte a fațadelor se sprijină

Pe marea de mentă și liliac. Poate atunci ar suferi alergînd prea lute Pînă la colțul străzii; ploaia și vîntul...

La tunul lui Massena

Cineva vorbește foarte departe în desimea timpului iar cuvintele sale n-au un sens precis în niel e limbă...

Se zice: „Face propriu-mi suflet care trece. Peste apa amoriții a zilei de iarnă...

Piața Vendôme

Mereu totul în ordine rece pe caifeaua cerească, în vitrine bijuteriile strălucesc, poate false. Aerul mînsat al nopții le pipăie prin ferestre...

Si atunci mergi ca un boț umit care pătrunde în sala casei de bani și simte că propriu-i creierii Nu-i decît un cifru al codului de nepătruns al planelor.

PHILIPPE NADAL

n. 1955

Ceremonialul gradinii

lui Jean Joubert

Ca de obicei, te intri în grădina prin ultima poartă cea care dă spre sud; faci un semn ca brațul împingînd aerul...

și mai așez în brazdă ecuații celeste soarbe mireasmă și miruri din lunul somn al semnelor. Este respirația sa care zbucnește din salve...

și intr-o clipă nu mai este, spațiul înghițînd-o cu lăcomie

Da, bate la această poartă inima ta și intri în grădina ca într-un mister al copilului care visează o pădure. Se amestecă laolaltă cu poteca...

Tălmcăciri de Radu Cărnei

ramaticienii romani din antichitate numeau „predicatul” partea verbală a unei fraze, pe cînd acela care săvîrșește ceea ce o exprimă...

După teoria lui G.B., munceste, în fraza menționată, este o „parte de propoziție determinabilă” și poate fi numit nu numai „predicatul” ci și „mod” (termen ocupat într-altă parte și de aceea puțin potrivit în cazul de față, după noi).

● CRITICA LITERARĂ SUEDEZĂ apreciază că monografia August Strindberg datorată lui Olof Lagercrantz și apărută la editura Wahlström Wit-

Alf Lombard despre limba română

marele romanist din Lund, (Suedia), profesorul Alf Lombard, este și un mare prieten al limbii române...

În imagine: Alf Lombard într-un dialog cu scriitorul Paul Anghel.

Interesul universitarului din Lund pentru limba română merge dincolo de o simplă urmărire a contribuțiilor răscolite în presa noastră...

dens, pătrunzător și elevat, pe care revista noastră își face o onoare din a-l publica. Nu însă înainte de a reproduce câteva rînduri din scrisoarea către Paul Anghel...

— în splendida casă unde dv. și onorata doamnă Anghel m-ați primit în mod atât de cordial — la Salla Dalles, la hotel, la aeroport etc.

O nouă propunere sintactică?

În esență, propunerile noastre de completare — sau de calificare — a sintaxei cuprind câteva noi unități sintactice, pe care le-am numit subiectul prim, subiectul secund și modul subiectiv...

Este nevoie, fiindcă, după opinia noastră, unitățile sintactice existente sînt (cum voi demonstra îndată) puține, sau (cum îarăși mă voi strădui să demonstrez) cu denumiri improprii, avînd adesea ca efect definiții empirice, descriptive, dacă nu confuze.

și așezînd în brazdă ecuații celeste soarbe mireasmă și miruri din lunul somn al semnelor. Este respirația sa care zbucnește din salve cînd mină-ți o atingie în treacă

ALF LOMBARD: Omul munceste

După G.B., ca și după cel mai mulți, predicatul determină subiectul. As adăuga că și inversul ar fi ușor de susținut: fraza din rubrica noastră ne vorbește și de munceste (munca) unui om și de un om care munceste.

● PE DATA DE 15 IULIE se împlinește 55 de ani de la apariția revistei de literatură „Varlik” din Istanbul...

ziție; deci capătă funcție sintactică de subiect, atribut, predicat sau complement. De asemenea, munceste nu poate fi nici predicat, întrucît cei doi termenii ai raportului de determinare sînt două părți de propoziție contrare...

Detaliind „ajungem la concluzia că în orice serie de cuvinte subordonate unele altora sînt trei termeni: primul, care este subiect prim; al doilea, care este mod; și al treilea, intermediar, care este, în acest timp, și mod și subiect secund...

Trimitem în continuare la revista „Ramuri”

Gh. Bosianu

REVISTA STRĂINĂ

● SYLVIA PLATH (27 octombrie 1932 - 11 februarie 1962) una dintre remarcabilele poete ale secolului al XX-lea, a fost un bun la rînd un jurnal intim care figurează în cărțile postume sale.

● CRITICA LITERARĂ SUEDEZĂ apreciază că monografia August Strindberg datorată lui Olof Lagercrantz și apărută la editura Wahlström Wit-

relațiilor lor tot ce a înconjurat-o. Cităm din jurnal, însemnarea din 5 septembrie 1931: „Nu iubesc, nu pot iubi pe nimeni în afară de mine. Este foarte șocant să recunosc acest lucru.

● CRITICA LITERARĂ SUEDEZĂ apreciază că monografia August Strindberg datorată lui Olof Lagercrantz și apărută la editura Wahlström Wit-

strand din Stockholm este cea mai izbită dintre toate studiile închinată vîlții și activității acestei mari personalități a culturii suedeze, care a trăit între anii 1844-1912. Olof Lagercrantz este autorul unei serii de remarcabile monografii...

● PE DATA DE 15 IULIE se împlinește 55 de ani de la apariția revistei de literatură „Varlik” din Istanbul...

● PE DATA DE 15 IULIE se împlinește 55 de ani de la apariția revistei de literatură „Varlik” din Istanbul...

● PE DATA DE 15 IULIE se împlinește 55 de ani de la apariția revistei de literatură „Varlik” din Istanbul...

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTA ROMÂNIA

Rodactor șef: Nicolae Dan Frunțelată Miha Ungheanu (redactor șef adjuncț), A. I. Zăinescu (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA: București, Piața Științei nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 74 96 Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘTIINȚII